

BK Per 191

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

της Ἠπείρου

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ - ΠΟΛΙΤΙ-
ΚΟΥ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Λεβεντόκορμοι Μετσοβίτες με τοπικὴν ἔνδυμασίαν

Είναι μαριέτρα;

Νά τραβάς τα μαλλιά σου γιατί έδανεις τις οικονομίες σου με ύψηλό τόκο και τις έχασες;

ή...

...νά είσαι ήσυχος πού τις κατέθεσες στα ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΑ τών ΤΡΑΠΕΖΩΝ και ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΑ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΑ πού έχεις:

- ✓ Τόκο 10% άφορολόγητο,
- ✓ 'Ασφάλεια 100% ;
- ✓ Τά χρήματά σου όποτε-δήποτε τὰ θελήσης;

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΤΗΣ

ΗΠΕΙΡΟΥ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΑΓΡΟΤΙΚΟΤ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΤ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΤ - ΠΟΛΙΤΙΚΟΤ -
ΙΣΤΟΡΙΚΟΤ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΤ

*

ΕΤΟΣ Β' — ΤΕΤΧΟΣ 9—10
ΔΕΚ. 1956—ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1957
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Μανρομιάλη 9
Προσωφ. τηλ. 21-981

*

Ἄμερόληπτον ὄργανον ἀντικειμενικῆς ἐρεῦνης τῶν ζωτικῶν προβλημάτων τῆς Ἠπείρου. Συνεργάται μας εἶναι ἄριστοι ἐπιστήμονες καὶ διαπρεπεῖς δημοσιογράφοι.

*

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Ἐσωτερικοῦ:
Τραπεζῶν, Ὑπουργείων
καὶ Ἀνωθ. Ἐταιρειῶν .... Δρχ. 250
Δήμων, Κοινοτήτων
καὶ Συνεταιρισμῶν ..... Δρχ. 200
Διὰ ἰδιώτας Ἐτησίᾳ ..... Δρχ. 60
» » Ἐξάμηνος ..... » 30
Ἐξωτερικοῦ:
Ἐτησίᾳ δολλάρια 10
ἢ λίραι χάστ. 3

*

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ — ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤ. ΒΑΣ ΣΙΩΖΟΣ

Μανρομιάλη 9

Διαφημίσεις:

Κατὰ τετραγωνικὸν ἑκατοστὸν ἢ κατόπιν συμφωνίας. Ἀπευθυνθῆτε εἰς τὸν Διευθυντὴ τοῦ Περιοδικοῦ ΚΩΝ. Β. ΣΙΩΖΟΝ

Διεύθυνσις: ἸΜΑΤΡΟΜΙΧΑΛΗ 9
Διευθύνσεις συμφωνίας τῷ Νόμῳ: Ἰππιόφθαλος ἐπὶ τῆς Ἰλίας ΚΩΝ. Β. ΣΙΩΖΟΣ, Καλλιόπης 58, Χολαργός.
Ἰππιόφθαλος Ὑπογραφείου ΔΗΜ. ΣΑ-
ΕΛΛΑΙΟΥ Ζωοδόχου Πηγῆς 15.

ΔΙΑ ΝΑ ΑΡΘΗ Η ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΑΔΙΚΙΑ

ἄρθρον τοῦ πρώην Ὑπουργοῦ κ. ΛΕΟΝΤΟΣ ΜΑΚΚΑ

Ἡ Ἠπειρος—καὶ δὲν τὸ λέγω ὡς ἔγγονος τοῦ Λέοντος Μελά—μία ἀπὸ τὰς πλουσιωτέρας εἰς περγαμηνὰς ἀλλὰ καὶ τὰς πτωχοτέρας, δυστυχῶς, εἰς ὕλικήν ἀνάπτυξιν, περιφέρειας τῆς Ἑλλάδος. Ἐδῶσε ἀπὸ αἰῶνων τοὺς πλέον ἀδόλους καὶ τοὺς πλέον ἐνδόξους Ἑλληνας πατριώτας. Τὸ χῶμα τῆς ἔχει καθαρῶς ἀπὸ τοὺς ὠραιοτέρους καὶ ἰερωτέρους ἐθνικοὺς ἀγῶνας,—ἀφοῦ καὶ τὸ Ἀλβανικόν, εἶναι κυριολεκτικώτερα, Ἠπειρωτικὸν ἔπος. Ὡς προμαχῶν δὲ τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὑπῆρξε πάντοτε καὶ θὰ ὑπάρξῃ εἰς τὸ μέλλον, εἰς ἐκ τῶν πλέον ἐπιμάχων, τῶν πλέον νευραλγικῶν ἄρα καὶ τῶν πλέον ἀξιοπροσέκτων ὁλοκληροῦ τοῦ ἀμυντικοῦ μας συγκροτήματος

Καὶ ἐν τούτοις, πολλαπλῆ εἶναι ἡ τραγικὴ ἀδικία τῆς ὁποίας ἡ Ἠπειρος δὲν παύει νὰ εἶναι τὸ θέμα. Ἐν πρώτοις, παραμένει ἀπὸ τοῦ 1913, σκληρώτατα ἀκρωτηριασμένη. Τὸ μεγάλον θέμα τῆς Βορείου Ἠπείρου. Ἡ ἀκατάλυτη ἐθνικὴ ἀνάγκη τῆς ἀπελευθερώσεως τόσον τῆς περιοχῆς τοῦ Ἀργυροκάστρου, ὅσον καὶ τῆς ἐπαρχίας τῆς Κορυτσᾶς. Τὸ ἀνεκδιήγητον δράμα ποὺ παίζεται εἰς βάρος τοῦ Ἑλληνισμοῦ αὐτῶν τῶν ἱστορικῶν περιφερειῶν καὶ ποὺ καθημερινῶς τὰς ἀπορφανίζει καὶ περισσότερον. Ἡ ἀθάνατη ἑλληνικὴ μοῖρα ἡ ὁποία πεισμώνως ἀφήνει ὑπὸ ἐπαχθεῖς ζυγούς τοὺς Βορειοηπειρώτας ὅσον καὶ τοὺς Κυπρίους, ἐμποδίζουσα οὕτω τὴν ὁλοκληρώσιν τῆς Ἑλευθέρως Ἑλλάδος. Ὅλ' αὐτὰ συνιστοῦν τὴν μίαν ὄψιν τῆς Ἠπειρωτικῆς κακοδαιμονίας.

Ἄλλ' ὑπάρχει εἰς τὴν ἀδικίαν ποὺ βαρύνει τὴν Ἠπειρον, καὶ ἕνας ἄλλος συντελεστής. Μεθ' ὅλας καὶ παρ' ὅλας τὰς ἐθνικὰς τῆς περγαμηνᾶς, καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος ἔχει ἀδικήσει τὴν Ἠπειρον. Ἡ ὕλικὴ καὶ οἰκονομικὴ τῆς ὑποανάπτυξιν συνεχίζεται δραματικὰ καὶ ἀδιάψευστα τὴν προσδιορίζει ἡ τεραστία εἰς τὴν Ἠπειρον ἀναλογία τῶν ἀποδεδειγμένως καὶ ἐπισήμως χαρακτηριζόμενων ὡς ἀπόρων. Βέβαια, ἡ ὄρεινὴ καὶ μέγα μέρος διαμόρφωσις τοῦ ἐδάφους τῆς ἀποτελεῖ μίαν κάποιαν ἐξήγησιν τοῦ τρομακτικοῦ αὐτοῦ φαινομένου. Ἄλλ' ἀκόμη κέρουσι, τὴν Μεγ. Ἐβδομάδα, τὴν διέτρεξα σχεδὸν ὁλόκληρον ἀπὸ Ἀρτῆς μέχρι Ἰωαννίνων καὶ ἀπὸ Ἰωαννίνων μέχρι Ἡγουμενίτσας, κατὰ μῆκος τοῦ θαυμασίου Καλαμά. Καὶ διεπίστωσα ἔτσι καὶ πάλιν, ὅτι καὶ καλλιεργήσιμοι ἐκτάσεις ὑπάρχουν οὐκ ὀλίγαι, ποὺ ἠμποροῦν εὐφορώταται νὰ καταστοῦν, καὶ ὅτι ἡ ἐνίσχυσις τῶν ἔργων τοῦ Δούρου ἠμπορεῖ ἄριστα νὰ ἐπιτευχθῇ ὅτι ἡ συμπλήρωσις τοῦ ὁδικοῦ δικτύου ἠμπορεῖ σημαντικώτατα νὰ ἐνισχύσῃ τὴν οἰκονομίαν τοῦ ὅλου ἠπειρωτικοῦ χώρου, καὶ δι' γενικώτερον ἀπὸ τουριστικῆς ἀπόψεως ἡ Ἠπειρος εἶναι ἀπεριορίστως ἀξιοποιήσιμος.

Παραμένει ὅμως ἀναξιοποίητος. Καὶ ἐδῶ ἔγκειται ἡ βαρυντὰ ἐυθύνη τῆς Ἑλληνικῆς πολιτείας. Βέβαια, τὸ «φέρου-μπόουτι»,—ὅταν ἐπὶ τέλους γίνῃ—θὰ δώσῃ μίαν σημαντικὴν τουριστικὴν καὶ εἰδικώτερον αὐτοκινητιστικὴν αὐξήσιν κυκλοφορίας καὶ κινήσεως εἰς τὴν ὅλην Ἠπειρον, καὶ τὰ Ἰωάννινα ἰδιαίτερος θὰ καταστοῦν ἕνας ἐκ τῶν κυριωτέρων κόμβων τῆς Ἑλλάδος. Ἄλλ' αὐτὸ δὲν θὰ εἶναι ἀρκετόν. Ὡ, ἡ κατ' ἐξοχὴν ὑποανάπτυκτος περιφέρεια τῆς κατ' ἐξοχὴν ὑποανάπτυκτου ἐν Εὐρώπῃ Ἑλλάδος, ἡ Ἠπειρος πρέπει ἰδιαίτερον—ἀπὸ διεθνούς ἀπόψεως, ἐπὶ εὐ-

ΜΕΡΙΚΗ ΥΠΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΣ Ἡ ΑΦΑΝΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑ

Ἡ ὀργανικὴ ἀδυναμία τῆς ἀγροτικῆς μας οἰκονομίας

Ἦπό τοῦ κ. ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΜΠΑΝΤΑΛΟΥΚΑ
Καθηγ. τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀν. Βιομ. Σχολῆς

Εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὡς γνωστόν, ἀπασχολοῦνται τὰ 33,20ο τοῦ πληθυσμοῦ ἐναντι τοῦ 42,20ο τούτου τοῦ ἀποτελοῦντος τὸν ἐνεργὸν πληθυσμὸν καὶ οἱ τὸ πρῶτον ποσοστὸν ἐξ αὐτῶν εἶναι ἐκ τῶν μικροτέρων ἐν Ἑυρώπῃ. Ἐν τούτοις, οὐδὲ καὶ ἡ ἀπασχόλησις αὕτη εἶναι ἀπὸ ἀπόψεως χρονικῆς διαρκείας πλήρης. Δηλαδή, οἱ παρ' ἡμῖν ἐργαζόμενοι δὲν ἀπασχολοῦνται παραγωγικῶς καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν κατ' ἔτος καὶ δι' ὀκτῶρον ἢ ἐπτῶρον ἐργασίμων ἡμερῶν, κυμαινομένων μεταξὺ 290 ἕως 300, ἀναλόγως τῶν χωρῶν.

Πράγματι, ὡς δεικνύουν σχετικὰ ἐπίσημα δεδομένα, ὁ ἐτήσιος μέσος ὄρος τῶν ἐν Ἑλλάδι ἡμερῶν ἀπασχολήσεως εἶναι, κατὰ τομεῖς παραγωγικῆς δραστηριότητος, ὁ ἑξῆς: Εἰς τὴν πρωτογενῆ 130 ἡμέραι, εἰς τὴν δευτερογενῆ 221 ἡμέραι καὶ εἰς τὴν τριτογενῆ 217 ἡμέραι.

Ἡ ἀκρίβεια τῶν ὡς ἄνω στοιχείων ἐπαληθεύεται καὶ ἐκ τοῦ γεγο-

νότος ὅτι οἱ Ἕλληνες ἀγρόται ἀπασχολοῦνται κατ' ἔτος πλήρως μόνον κατὰ τὸ τρίμηνον τῆς σπορᾶς καὶ τοῦ θερισμοῦ, ἐνῶ κατὰ ἕνα προσέτι δίμηνον ἀπασχολοῦνται μερικῶς καὶ τὸ ὑπόλοιπον ἐπτάμηνον ἀδρανῶν παραγωγικῶς, μὴ ἀπασχολούμενοι, λόγου χάριν, οὐδὲ μὲ ἔργα οἰκοτεχνίας ἢ γεωργικῆς βιοτεχνίας, ὡς συμβαίνει ἀλλαχοῦ. Εἶναι πάντως παρήγορον τὸ γεγονός ὅτι κατὰ προσφάτους ἐκτιμήσεις, τὸ ἀγροτικὸν εἰσόδημα τῶν ἐτῶν 1953 καὶ 1954 ἐκάλυπτεν ἀντιστοίχως κατ' ἄτομον ἡμερομίσθια 157 καὶ 170. Συνεπῶς διαπιστοῦται τελευταίως περιορισμὸς τῆς ἀγροτικῆς μερικῆς ὑποαπασχολήσεως.

Εἰς τὴν δευτερογενῆ παραγωγικὴν δραστηριότητα, ἡ μερικὴ ὑποαπασχόλησις εἶναι, ὡς εἶδομεν, πολὺ μικροτέρα τῆς εἰς τὴν πρωτογενῆ τοιαύτης. Ἀλλὰ καὶ αὕτη ἐντείνεται πολλάκις, συνεπεία διαφόρων κυβερνητικῶν μέτρων. Ἐντείνεται ἰδίως διὰ τῶν διὰ λόγους κοινωνι-

ροπαῖκου πλέον ἐπιπέδου — νὰ ἐφευκθῆ τὴν μέριμναν καὶ τὴν ὀργανωτικὴν προσπάθειαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. Καὶ ἠλπίζαμεν ὅτι ὁ νῦν Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, σὰν Ἡπειρώτης ποῦ εἶναι, θὰ ἠσθάνετο ἰδιαιτέραν τὴν ὑποχρέωσιν ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὸ διεθνὲς ἐπίπεδον νὰ στηρίξη τὴν ἀπαραίτητον εἰς τὴν Ἡπειρον βοήθειαν. Ὁ «παρρηγητής» τοῦ Ὀκτωβρίου—Νοεμβρίου 1956 ἀναφέρει μίαν ἀρχὴν τοιαύτης τοποθετήσεως τοῦ θέματος ὑπὸ τοῦ κ. Χέλμη. Ἀλλὰ μὲ ποῖον ρυθμὸν φεῦ! Προχωρεῖ ἢ ὑπόθεσις;

Καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς Βορείου Ἡπείρου δὲν γνωρίζομεν ποίας προσπάθειας, ποίας ἐνεργείας κατέβαλλε ἢ καταβάλλει ὁ Ἡπειρώτης κ. Ἀβέρωφ. Ἡ ἀπορροφήσις τοῦ ἀπὸ τὸ Κυπριακὸν ζήτημα δὲν ἀποτελεῖ ἐπαρκῆ δικαιολογίαν ἀδραναίας. Διότι δυστυχῶς καὶ μὲ τὴν ἄλλην γείτονα τῆς Ἀλβανίας, τὴν Γιουγκοσλαβίαν, διατηροῦμεν ἐγκαρ-

δίους συμμαχικὰς σχέσεις. Καὶ τὸ ταξίδι πέρυσι τὸ θέρος εἰς τὰς Ἀθήνας τοῦ Ρώσσου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Σερίλωφ, προσέφερεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν μίαν μεγάλης ὀκτικῆς εὐκαιρίαν νὰ συζητήσῃ τὸ θέμα τῆς Β. Ἡπείρου μὲ τὸν οὐσιαστικὸν ἀνθένητον τῆς ἐνδόξου αὐτῆς ἑλληνικῆς γῆς. Κανεὶς ὅμως δὲν μᾶς ἐπληροφόρησε ἐὰν ἀνεκοινώθη κἂν τὸ ζήτημα καὶ ποίας ἐλπίδας δικαιούμεθα νὰ τρέφωμεν, διὰ τὴν δικαίωσιν—ἐπὶ τέλους!—τοῦ βορειοηπειρωτικοῦ αἰτήματος.

Ἔχω ἀνάγκην νὰ συμπεράνω εἰς τοὺς Ἡπειρώτας καὶ εἰς τὸ ἀξιολογώτατον περιοδικὸν των, τὸ ὁποῖον φιλοξενεῖ τὸ παρὸν ἀρθρον μου, ἀνήκει νὰ ὑψώσουν μὲ τόλμην καὶ μὲ ἐπιμονὴν τὴν ἐθνικὴν των φωνήν. Διὰ νὰ ἀκουσθοῦν. Καὶ ἕως οἷου εἰσακουσθοῦν.

ΔΕΩΝ ΜΑΚΚΑΣ
Πρώην Ὑπουργὸς

κῆς πολιτικῆς ὑποχρεωτικῶν προσλήψεων, παρεμποδίσεως ἀπολύσεων, περιορισμοῦ τῶν ὥρων ἐργασίας, ἐπιβολῆς ἐργατικῶν ἀναπαύσεων πέραν τῶν ὀργανωτικῶς κανονικῶν, ἐφαρμογῆς συστήματος ἐκ περικυρπῆς ἐργασίας κλπ.

Εἰς τὴν πρωτογενῆ, τέλος, δραστηριότητα — ἐνθα τὰ εἰς αὐτὴν ἀπασχολούμενα ἄτομα ἐργάζονται μόνον ἐπὶ 217 ἡμέρας τὸ ἔτος — παρατηροῦμεν ἐπιπροσθέτως ὅτι ἐκδηλοῦται καὶ τάσις συνεχοῦς αὐξήσεως τῶν εἰς αὐτὴν ἀπασχολούμενων, πέραν τῶν ἀναγκῶν τῆς οἰκονομίας. Ἡ ἐν λόγω τάσις, ἰδίᾳ μεταπολεμικῶς, ἐδημιούργησεν ἀπροκάλυπτον ἢ συγκεκαλυμμένην παρασιτικὴν ἀπασχόλησιν, ἥτοι τὸν λεγόμενον ἐπαγγελματικὸν παρασιτισμὸν ἢ ὑπερεπαγγελματισμὸν, ὑπὸ τὴν ἐννοίαν τῆς δυσαναλόγου πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας καὶ νοσηρᾶς διογκώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐνδιαμέσων μεταξὺ πρωτογενοῦς καὶ δευτερογενοῦς παραγωγῆς ἀφ' ἑνὸς καὶ καταναλώσεως ἀφ' ἑτέρου. Ἐὰν τὸ ποσοστὸν τῶν ἀπασχολούμενων εἰς τὴν δευτερογενῆ παραγωγὴν ἦτο τὸ ἀμέσως κατώτερον τῆς πρωτογενοῦς καὶ ἠκολούθει τὸ τῆς τριτογενοῦς, τότε τὸ διαμορφούμενον ποσοστὸν ἀπασχολήσεως εἰς τὴν τριτογενῆ παραγωγὴν θὰ ἦτο οἰκονομικῶς ἐπωφελές. Τὸ παρατηρούμενον ὅμως χαμηλὸν ποσοστὸν ἀπασχολήσεως εἰς τὴν δευτερογενῆ παραγωγὴν συντελεῖ εἰς τὴν διόγκωσιν τῆς ἀπασχολήσεως εἰς τὴν τριτογενῆ παραγωγικὴν δραστηριότητα, τοῖθ' ὅπερ ἀποτελεῖ νοσηρὰν διὰ τὴν οἰκονομίαν κατάστασιν.

Ὡς πρὸς τὴν κατὰ ἐπαγγέλματα τῆς τριτογενοῦς παραγωγικῆς δραστηριότητος μερικὴν ὑποαπασχόλησιν, εἰδικώτερον, παρατηροῦμεν ὅτι εἰς τὸ ἐμπόριον, ἐνῶ ἐν ἔτει 1938 οἱ ἔμποροι ἠριθμοῦντο εἰς 200.000 περίπου, τῷ 1950 οὗτοι ἔφθασαν σχεδὸν τὰς 330.000, χωρὶς νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ μέγα πλῆθος τῶν ὑπαίθριων μικροπωλητῶν καὶ τῶν πλανοδίων τοιούτων.

Ἐπερορεσμὸς παρατηρεῖται ὁμοίως καὶ εἰς τὰ ἐλευθέρια ἐπαγγέλματα εἰς ἅτινα οἱ ἀπασχολούμενοι ἐδιπλασιάσθησαν σχεδὸν μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1928 καὶ 1950. Ἐποστηρίζεται μάλιστα ὅτι ἐφθάσαμεν νὰ ἔχωμεν τοὺς περισσότερους διηγηγόρους καὶ ἰατροὺς, ἐν συγκρίσει τῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης καὶ δὴ Συνέχεια εἰς τὴν 14ην Σελίδα

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΣΥΝΕΠΛΗΡΩΘΗ ἔν ἔτος ἀπὸ τῆς πρώτης ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ μας. Ὅπως ἦτο ἐπόμενον εἰς τὰ πρώτα αὐτὰ βήματα ἀντιμετωπίσαμεν ἀπειρους ἀντιξοότητας καὶ καθημερινὰς δυσχερείας. Πάντα ταῦτα ὅμως τὰ εἴχομεν ὑπ' ὄψιν μας καὶ ὅταν ἤχθημεν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐκδόσεως ἐγνωρίζομεν ὅλας αὐτὰς τὰς δυσχερείας καὶ ἐλάβομεν ὅλα τὰ ἐνδεδιγμένα μέτρα διὰ νὰ καταστήσωμεν δυνατὴν ὄχι μόνον τὴν συνέχισιν τῆς ὑπάρξεως τοῦ Ἑπειρωτικοῦ αὐτοῦ δημοσιογραφικοῦ ὄργανου ἀλλ' ἔτι μᾶλλον διὰ νὰ προσδώσωμεν εἰς αὐτὸ μεγαλύτερον κύρος, μείζονα ἀρτιότητα καὶ συνεχῆ θελτίωσιν. Καὶ εἰς αὐτὰς τὰς βασικὰς μας ἐπιδιώξεις, χάρις εἰς τὴν φανατικὴν πίστιν μας πρὸς τὸ δίκαιον τοῦ ἀγῶνος μας, ἐπετύχωμεν ἀπολύτως πέραν μάλιστα πάσης αἰσιοδόξου προβλέψεως. Ἦδη, μὲ τὴν πληρότητα, τὴν πολυτελῆ ἐμφάνισίν του καὶ τὴν ἀρίστην ἐπιζητημονικὴν συνεργασίαν τὸ περιοδικόν μας ἐπεβλήθη, ἀναγιγνώσκεται ὄχι μόνον ἀπὸ τοὺς συμπατριώτας μας ἀλλὰ καὶ γενικώτερον ἀπὸ μίαν μεγάλην μερίδα τοῦ πολιτικοῦ καὶ πνευματικοῦ κόσμου τῆς Χώρας καὶ οὕτω ἐγράφησαν κατ' ἐπανάληψιν, τὰ καλύτερα σχόλια παρὰ τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Τύπου.

Ὅλο αὐτὰ ὅμως δὲν μᾶς ἀρκοῦν καὶ δὲν ἱκανοποιοῦν ἀπολύτως τὴν εὐγενῆ φιλοδοξίαν μας. Οἱ σκοποὶ μας εἶναι εὐρύτατοι καὶ ἐτοποιήθησαν πλει-

ΚΑΤΟΠΙΝ κατηγορηματικῶν ὑποδείξεων τῶν ἀρμοδίων τεχνικῶν ὑπηρεσιῶν (τῶν μόνων εἰδικῶν ἐπὶ τοιούτων θεμάτων) ἀπεφασίσθη — τοῦλάχιστον μέχρις αὐτῆς τῆς στιγμῆς — ἡ δρομολόγησις τοῦ Φέρρου-μπότος μεταξὺ Ἰταλίας καὶ Ἑλλάδος μέσῳ Κερκύρας καὶ Ἑπείρου.

Τὴν ὀρθὴν αὐτὴν Κυβερνητικὴν ἀπόφασιν, ἀπολύτως ἐπιβεβλημένην ἐκ τοῦ γενικώτερου Ἑθνικοῦ, Οἰκονομικοῦ καὶ Τυριστικοῦ συμφέροντος, προσεπάθησαν καὶ προσπαθοῦν καθημερινῶς καὶ παντοιοτρόπως νὰ ματαιώσωσιν ὀρισμένους ἄνθρωποι κινούμενοι ἀποκλειστικῶς ἐκ ποταπῶν καὶ χαμερπῶν ἐλατηρίων καὶ προσωπικῶν συμφερόντων.

Εἰς τὴν ὄλην αὐτὴν σατανικὴν κίνησιν προσέδωκεν ἰδιαίτερον τόνον ὁ Γενικός διευθυνὸς τοῦ Ξενοδοχειακοῦ Ἐπιμελητηρίου κ. Σκουρλέτης — καλυπτόμενος ἀπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ κ. Προέδρου — δι' ἄρθρον τοῦ δημοσιευθέντος εἰς τὸ δημοσιογραφικὸν ὄργανον τοῦ ἐν λό-

στόκις ἀπὸ αὐτὰς τὰς στήλας. Ἡ ἐπίτευξις ὅλων αὐτῶν ἀπαιτεῖ τὴν ἀπόλυτον ἠθικὴν συμπαράστασιν ὀλοκληρῶν τοῦ ζωντανοῦ κόσμου τῆς Ἑπειρωτικῆς οἰκογενείας. Τοῦ κόσμου ὁ ὁποῖος δικαίως προσβλέπει εἰς ἕνα καλύτερον μέλλον καὶ καταδικάζει ὅλους ἐκείνους τοὺς παράγοντας οἵτινες εἶναι ὑπαίτιοι τῆς σημερινῆς κακοδαμνίας καὶ ἀπαθλιώσεως τῆς Ἑπείρου. Ἐξ ἄλλου, γνωρίζομεν, ὅτι πλεῖστοι ὅσοι ἐθροβήθησαν καὶ ἀντίκρυσαν μὲ κάποια κακότητα τὴν προσπάθειάν μας. Εἶναι ἐκεῖνοι τοὺς ἐκ συστήματος καὶ ἐξ ἀτομικοῦ συμφέροντος ἀντιδρῶντες εἰς πᾶσαν κίνησιν ἀποσκοποῦσαν πρὸς μίαν καλύτεραν αὔριον τοῦ τόπου μας. Ἀσφαλῶς ὅμως καὶ οὕτω διεμεύθησαν εἰς τὰς κακοήθεις ἐλπίδας ἐνὸς συντόμου μαρσαμοῦ τῆς ὑπάρξεώς μας καὶ νὰ εἶναι βέβαιοι ὅτι τὸ ἐγγὺς μέλλον θὰ τοὺς διαψεύσῃ καὶ θὰ τοὺς ἐκπλήξῃ ἔτι περισσότερο.

Μὲ τοὺς σκοποὺς μας ταυτίζονται ἀπολύτως τὰ γενικώτερα Ἑπειρωτικὰ συμφέροντα καὶ τὸ περιοδικόν μας ὑπηρετεῖ εἰς αὐτὰ μὲ ὄσσην μαχητικότητα ὅπαιτοῦν αἱ παρούσαι στιγμαὶ μὲ τυφλὴν καὶ ἀποφασιστικὴν πρὸς ταῦτα ἀφοσίωσιν.

Συνεπῶς τόσον ἡ ἐπιβίωσις ὅσον καὶ ἡ αὔριανὴ καλλιτέρευσις τοῦ περιοδικοῦ μας θ' ἀποτελῇ ἀποκλειστικὸν ἀπόκτημα εἰς τὴν μόνιμον διάθεσιν καὶ ὑπηρεσίαν τῆς Ἑπείρου.

γῶ Ἐπιμελητηρίου. Τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐν λόγω ἄρθρου εἶναι θρασυτάτον, ἀπαράδεκτον δι' ὀλοκληρῶν τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν καὶ ὑβριστικώτατον. Ὁ ἐν λόγω κύριος ἀγῶν φαίνεται ὀρισμένως τοῖς πᾶσι γνωστὰ καὶ ἀναμφισβήτητα περιστατικὰ μετεχειρίσθη εἰς βάρος τοῦ Ἑπειρωτικοῦ λαοῦ χαρακτηρισμοὺς τοὺς ὁποῖους θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ χρησιμοποιήσῃ καὶ ὁ μεγαλύτερος καὶ φανατικώτερος μισέλλη. Διέφυγον φαίνεται τῆς προσοχῆς οὐτοῦ τοῦ κυρίου ἄπειρα ἱστορικὰ γεγονότα διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν ὀλόκληρος ἡ Ἑλληνική ἱστορία. Θὰ εἴχομεν ὄλην τὴν διάθεσιν νὰ τοῦ συγχωρήσωμεν τὴν πλήρη ὀγνωσίαν τῆς ἱστορίας καὶ αὐτῆς τῆς προσοφάτου ἀκόμῃ, ἐὰν δὲν ἐγνωρίζομεν ὅτι οὗτος κινεῖται καὶ μὲ τὴν μάλιστα λύσαν ἐξ ἰδιοτελῶν οἰκονομικῶν συμφερόντων. Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι οὗτος χωρὶς νὰ εἶναι τυφλὸς καὶ μολονότι ζεῖ ἐν μέσῃς Ἀθήναις δὲν εἶδε ποτὲ ὅλα αὐτὰ τὰ ἔργα τοῦ κοσμοῦ τὴν πρω-

τεύουσαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους τὰ ὅποια εἶναι καθ' ὀλοκληρίαν δημιουργήματα τῶν ἀπειραριθμῶν μεγάλων Ἑπειρωτῶν εὐεργετῶν οἱ ὅποιοι ὀρθῶς ἐσκέφθησαν ὄχι μὲ στενὸν τοπικιστικὸν πνεῦμα ἀλλὰ μὲ τὸ καθολικώτερον ἔθνικὸν κριτήριον.

Καὶ πέραν αὐτῶν ὄλοι οἱ οὐσιαστικοὶ λόγοι συνηγοροῦν διὰ τὴν σύνδεσιν τοῦ φέρρου-μπότος μέσῳ Κερκύρας καὶ Ἑπείρου. Ἡ μικροτέρα ἀπόστασις, τὰ πλοῦσια τοπία καὶ οἱ ἐξαιρετικοὶ τυριστικοὶ χῶροι ἐπιβάλλουν ἀπολύτως αὐτὴν τὴν δικαίαν λύσιν καὶ αἱ φωνασκαί τῶν ἀντιδρώντων θὰ σταθοῦν ἀνίκανοι ἀσφαλῶς νὰ ματαιώσωσιν τὴν πραγματοποιήσασιν αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως τὴν ὅποιαν μὲ ἀνακούφισιν προσδοκᾷ ὁ λαὸς τῆς Ἑπείρου.

Πάντως, καταγγέλλοντες τὴν ταπεινὴν ὡς ἄνω ἐνέργειάν των ἀναμένομεν ὕπως ὅπαντα τὰ λοιπὰ μέλη τῆς Διοικήσεως τοῦ Ξενοδοχειακοῦ Ἐπιμελητηρίου καταδικάσωσιν τὸ ταχύτερον δημοσίᾳ τὴν ἀντι-Ἑπειρωτικὴν καὶ ἀνθελληνικὴν αὐτὴν ἐκστρατείαν τοῦ Προέδρου των.

✱

ΕΙΣ τὰς τελευταίας σελίδας τοῦ περικοῦ δημοσιεύομεν περιληπτικῶς τὸ ὑπόμνημα πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ συνελθόντος τὴν 25ην Ν)βρίου 1956 ἐν Ἀθήναις Πανελληνίου Συνεδρίου τῆς Ἑνώσεως Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν.

Μὲς εὐρίσκουν ἀναμφισβήτητως ἀπολύτως συμφώνους εἰς ὅλα τὰ δίκαια αἰτήματα τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου τῆς χώρας ὁ ὁποῖος μολονότι ἀποτελεῖ τὴν ἐγκωδεστέραν τάξιν ἐν τούτοις συνεχῶς παραγκωνίζεται μὲ ἀποτέλεσμα νὰ εἶναι πανθρομολογουμένως ἀβίωτος ὁ βίος τῶν ἀτυχῶν ἀγροτῶν μας.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἐπισημάνωμεν ὅτι δὲν ἀρκοῦν ἅπλως ἐγγράφοι διαμαρτυρία οὔτε πολὺ περισσότερο αἱ διάφοροι ἐπιφανειακά κινήσεις ἐν τῇ πρωτεύουσῃ — αἱ ὅποια παρέχουν ἴσως καὶ ὀφέλη εἰς ὀρισμένους.

Ἐξ ἄλλου, ὅπως εἶναι γνωστόν, εἰς πολλὰς περιοχὰς οἱ Γεωργικοὶ Συνεταιρισμοὶ ἀπέτυχον διότι ἡ ἐκαστοτε διοικήσις των διὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους λόγους δὲν ὑπηρετεῖ τὸ πραγματικὸν συμφέρον τῆς τάξεως αὐτῆς ἀλλ' ἀπεναντίας ἐπὶσκοπεῖ εἰς ἀντίθεσιν. Μόνον ὅταν παύσωσιν αἱ Διοικήσεις τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν νὰ εἶναι φανταστικά καὶ φαυλοκρατικά ὄργανα ξένων πρὸς τοὺς ἀγρότας προσώπων καὶ ἀνέλθωσιν εἰς τὰς ἠθικὰς συνεταιριστικὰς θέσεις πρόσωπα ἀξία αὐτῆς τῆς ἀποστολῆς μόνον τότε θὰ βελτιωθοῦν ἄρθρῳ αἱ συνθηκαὶ διαβιώσεως τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου.

Χρειαζέται ὡς ἐκ τούτου γενικὴ, καθολικὴ, ἐνιασία καὶ συνειδητοποιημένη προσπάθεια ὅλων ἐκείνων τοῦ κατευθύνων τὰς κατὰ τόπους ἀγροτικὰς ἐνώσεις. Ἐτσι θὰ ἐπιτευχθοῦν καὶ θὰ ἀνεύρωσιν τὴν λύσιν των τὰ αἰτήματα τῆς Ἀγροτικῆς τάξεως.

ΑΝΑΓΚΗ ΑΝΘΡΩΠΩΝ Η Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΔΙΟΓΕΝΗΣ

Ἡ κοινωνική ἀποστολή τοῦ πνευματικοῦ καὶ προοδευτικοῦ ἀνθρώπου τοῦ χωριοῦ

Ὑπὸ τοῦ κ. **ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΣΑΔΙΚΗ**
Ἐπόπιου Γεωργικῶν Ἐφαρμογῶν

Δὲν ὑπάρχει νομίζομε Ἕλληνα πού νὰ μὴν ξαίρη τί ἦταν ὁ Διογένης ὁ Κυνικός φιλόσοφος τῆς Ἀρχαιότητος. Ἐπειδὴ ὅμως εἶναι πιθανὸν μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας μας νὰ μὴ τὸ θυμούνται, θὰ πούμε πὼς ἦταν ἀπὸ τοὺς λίγους ἀνθρώπους στὸν Κόσμο πού κατὰφεραν νὰ περιφρονοῦν πράγματα πού οἱ ἄλλοι ἀνθρώποι τὰ θεωροῦν σπουδαῖα. Καὶ εἶπε πράγματα πού ἔμειναν μέχρι σήμερα περίφημα. Ἦταν ἐκεῖνος πού ἄφισε τὸ σπίτι του καὶ τ' ἄλλα ἀγαθὰ του καὶ ζούσε μέσα σ' ἓνα πιθάρι. Ἦταν ἐκεῖνος πού, ὅταν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, ὁ Βασιλεὺς τῶν Μακεδόνων, τὸν ἐπεσκέφθη γιὰ νὰ τὸν γνωρίσῃ, καὶ τὸν ρώτησε «τί θέλεις, ὦ Διογένη, νὰ κάμω γιὰ σένα;» τοῦ ἀπάντησε: «Νὰ μὴ μοῦ στερῆς, ἐκεῖνο πού δὲν μπορεῖς νὰ μοῦ δώσης». Καὶ τί ἦταν ἐκεῖνο πού ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, ὁ Παντοδύναμος Βασιλεὺς, τοῦ εἶχε πάρει; Ἦταν ὁ Ἥλιος. Γιατί ἔτσι ὅπως στεκότανε μπροστὰ στὸ πιθάρι του, τὸν ἐσκίαζε μὲ τὸ σῶμα του. Αὐτὸς ἦταν ὁ Διογένης.

Γιατί ὅμως σήμερα θυμηθήκαμε τὸν φιλόσοφο αὐτόν; Γιατί ὁ Διογένης ἔκαμε καὶ μιὰ ἄλλη πολὺ ἐξυπνὴ καὶ πολὺ σωστὴ πράξη. Μιὰ μέρα τὸ καταιεσιήμερο, σὲ ὥρα πού ὁ ἥλιος ἔλαμπε καὶ ἔκαιγε τὰ πάντα, ἄναψε τὸ λυχνάρι του καὶ βγήκε μ' αὐτὸ στὴν Ἀγορὰ τῆς Ἀθήνας. Ἐκεῖ κάθε τόσο σήκωνε τὸ φανάρι του στὸ πρόσωπο τῶν Ἀνθρώπων πού συναντοῦσε. Καὶ εἶχε ἓνα ὕφος καθὼς ἐξέταζε καλὰ-καλὰ, σὰν κάποιον νάψαχνε νὰ βρῇ. Κάποιοι πού τὸν χρειαζότανε πάρα πολὺ. Καὶ κάθε φερά κοινοῦσε τὸ κεφάλι του μὲ ἀπογοήτευση.

Παραξευθένταν οἱ ἄλλοι Ἀθηναῖοι. Τὸν ἔξευραν βέβαια καὶ ἀπὸ προηγούμενες παραξενιές του. Ἀλλὰ αὐτὸ πάλι; «Τί ζητᾶς μέρα μεσημέρι μὲ τὸ φανάρι σου, τὸν ρώτησαν, ὦ Διογένη;» Καὶ ἐκεῖνος, μὲ πονηρὴ σοβαρότητα, ἀπάντησε κατὰ πού ἔμενε ἀπὸ τότε παροιμιῶδες: «Ἀνθρώπων ζητῶ», εἶπε.

Γέλασαν βέβαια ὅσοι ἄκουσαν τὴν ἀπάντησή αὐτή. «Καὶ ἐμεῖς ἐδῶ δὲν εἴμαστε ἀνθρώποι;» τοῦ εἶπαν... Οἱ καυμένοι, δὲν εἶχαν καταλάβει τί ἐνοοῦσε μ' αὐτὸ ὁ Διογένης. Ἴσως ἦταν ὑπερβολικό, ἦταν ὅμως καὶ ἐξακολουθεῖ καὶ σήμερα νὰ εἶναι πολὺ χαρακτηριστικό αὐτὸ πού εἶπε καὶ ἔκαμε ὁ Διογένης. Ἦθελε μ' αὐτὸ νὰ δείξῃ στοὺς συμπατριῶτες του, ὅτι ἔψαχνε νὰ βρῇ κάποιον πού νὰ εἶναι ὀλοκληρωμένος ἀνθρώπος. Δηλαδή νὰ μὴν ἔχη μόνο τὰ κοινὰ ἀνθρώπινα χαρακτηριστικά, ἀλλὰ νὰ εἶναι μαζί καὶ καλός, καὶ δραστήριος καὶ φρόνιμος καὶ γενναῖος. Μὲ λίγα λόγια νὰ ἔχη καὶ πνευματικά

χарίσματα καὶ ψυχικὲς ἀρετές, ὅπως πρέπει νὰ ἔχη κάθε ἀνθρώπος, πού θέλει νὰ εἶναι ἀξίω δημιούργημα τοῦ Θεοῦ.

Γιατί ὅμως γράφουμε ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα σήμερα, ποιά σχέση ἔχουν μὲ τὸ ἄρθρο μας; Νομίζομε, πὼς ἔχουν πολλή καὶ θὰ προσπαθήσωμε νὰ τὴν ἐξηγήσωμε.

Ὅλοι γνωρίζομε ποιά εἶναι ἡ ζωὴ τῶν ἀγροτῶν μας, ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδιῶν. Ὅλοι ξαίρομε πόσον ἀγῶνα καὶ βιοπάλη κάνουν γιὰ νὰ κερδίσουν τὴ ζωὴ τους. Πόσες φορές ὁ κόπος τους δὲν πᾶει ἀδίκαια, γιατί δὲν ὑπάρχουν οἱ κατάλληλοι ἀνθρώποι νὰ τοῦ δώσουν ἀξία. Καί, ἀλήθεια, πόσο καλύτερη θὰ ἦταν ἡ ζωὴ στὰ χωριά μας, ἂν βρισκόταν στὸ κάθε ἓνα ἀπ' αὐτὰ ἓνας—μακάρι καὶ περισσότεροι ἄνθρωποι—ἀνθρώποι νὰ φροντίσουν γιὰ τὸ κοινὸ καλὸ.

Ἐνα χωριό, ἔχει ἓνα πλήθος ἀπὸ προβλήματα. Οἱ δρόμοι εἶναι συνήθως σὲ κακὴ κατάσταση. Ἴσως μιὰ κοντινὴ πηγὴ νὰ μπορεῖ νὰ δώσῃ στὸ χωριὸ νερὸ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους του καὶ τὰ κτήματα. Ἴσως ἡ πλατεῖα τοῦ χωριοῦ νὰ χρειάζεται δυὸ δένδρα καὶ δυὸ πάγκους γιὰ νὰ χαρίζουν λίγη δροσιά τὸ καλοκαίρι στοὺς ἀποσταμένους ζωμάχους. Κι' ἀκόμα εἶναι ἡ ἀνοδίσωσις τοῦ βουνοῦ, ἡ ἀποξηρανσις τοῦ μικροῦ ἔλους, ἡ δημιουργία ἐνὸς μικροῦ φυτωρίου μὲ ὄπωροφόρα δένδρα. Καὶ —γιατί ὄχι— τὸ ηλεκτρικὸ ρεῦμα πού νὰ δώσῃ ζωὴ καὶ κίνησι στὸ χωριό.

Ποῖος θὰ φροντίσῃ γι' αὐτὰ; Μά, ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος καὶ τὸ Κοινοτικὸ Συμβούλιο θὰ μοῦ πῆτε. Γιατί τοὺς ἐκλέγομε; Γιὰ νὰ ἐξυπηρετοῦνε ἀκριβῶς τὸ χωριὸ στὶς ἀνάγκες του.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος καὶ τὸ Κοινοτικὸ Συμβούλιο θὰ σᾶς πῶ καὶ ἐγὼ. Καὶ θὰ προσθέσω ἀκόμη: Κι' ὁ Δάσκαλος καὶ ὁ γιατρός, πού ἴσως ὑπάρχει ἐκεῖ! Ἄς θυμηθοῦμε ὅμως τὸ Διογένη: Ἄρα γε ἂν ἔβγαίνε χύρα στὰ χωριά μας σήμερα μὲ τὸ φανάρι του θὰ ἦταν εὐχαριστημένους βρίσκοντας «ἀνθρώπους» ὅπως ἐκεῖνος τοὺς ἤθελε; Ἐμεῖς θ' ἀπαντήσωμε ἀδίστακτα ναί. Γιατί οἱ κοινοτικοὶ μας ἀρχοντες ἀσκοῦν καλὰ τὰ καθήκοντά τους καὶ οἱ μορφωμένοι τῶν χωριῶν μας ἀσκοῦν καὶ αὐτοὶ τὴν εὐεργετικὴν τους ἐπίδραση. Ἐχομε δὲ ὑπ' ὄψει μας παραδείγματα τέτοιας λαμπρῆς δράσεως μορφωμένων ἀνθρώπων σὲ πολλὰς περιοχές. Δυστυχῶς ὅμως δὲν εἶναι ὅλοι, γι' αὐτὸ, σὲ πολλὰ χωριά μας, ἡ ζωὴ εἶναι πολὺ καθυστερημένη.

Γιὰ νὰ φανῇ πιὸ καθαρὰ τί μπορεῖ νὰ κἀνῃ ἓνας ψυχωμένος ἀνθρώπος στὸ χωριὸ καὶ πόσο μπορεῖ νὰ τὸ ἐυεργε-

τήσῃ, θ' ἀναφέρωμε μερικά παραδείγματα: Ἐνα χωριὸ τῆς Κορινθίας εἶναι σήμερα γεμάτο ἀπὸ λεμονιές καὶ ποὺλὰ τὰ λεμόνια του σὲ καλὴ τιμῇ. Στὸ χωριὸ αὐτὸ ὑπηρετοῦσε ὡς Διευθυντὴς τοῦ Δημοτικοῦ τοῦ Σχολείου ἓνας πρωτοπόρος ἀνθρώπος. Ὅταν ἐπισκεφθῆκαμε τὸ Σχολεῖο του, ἐδῶ καὶ δέκα χρόνια, τὸν βρήκαμε νὰ ποτίζει τὸν Σχολικὸ του κήπο, μὲ τὰ παιδιὰ τοῦ Σχολείου. Ὁ κήπος ἦταν γεμάτος λεμονιές ὁμορφες καὶ στολισμένες σὰν νυφούλες. Ἀργότερα μάθαμε πὼς αὐτὸ τὸ χωριὸ χρεωστῆι τὸ εἰσόδημά του ἀπὸ τὰ λεμόνια καί, φυσικὰ, τὴν εὐμερία του στὸν Δάσκαλο αὐτόν καὶ τὸν κήπο του. Καὶ εὐγνωμονεῖ τὸν Δάσκαλο, πού τὸ ἔβγαλε ἀπὸ τὴν φτώχεια αὐτὸ καὶ τὴ γύρω περιφέρεια μαζί.

Δεύτερο παράδειγμα ὁ Γιατρός ἓνος χωριοῦ τῆς Ναυπακτίας.

Ὁ Γιατρός λοιπὸν εἶναι ὁ κολὸς ἄγγελος τοῦ χωριοῦ αὐτοῦ. Ἐπιστήμων μὲ ἰκανότητες, πού θὰ μπορούσαν νὰ τοῦ ἐξοσφαλίσουν μιὰ καλὴ πελατεῖα στὴν Ναυπακτοῦ ἢ καὶ στὴν Ἀθήνα, προτίμησε νὰ ἀσκῆσθαι τὸ ἐπάγγελμά του στὸ χωριό. Ὅλοι καταλαβαίνομε τί εὐεργεσία εἶναι ἓνας καλὸς γιατρός σὲ μιὰ ὄρεινὴ ἀγροτικὴ περιοχή. Ὅταν μάλιστα σκοπὸς του δὲν ἔχει τὸ χρῆμα, ἀλλὰ τὴν πραγματικὴ ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀσθενῶν του, εἶναι μιὰ πραγματικὴ εὐλογία Θεοῦ.

Τέτοιοι λοιπὸν εἶναι ὁ γιατρός τοῦ χωριοῦ πού εἴπαμε. Ἀλλὰ ἡ προσφορά του στὸ δύσβατο καὶ ἄγονο αὐτὸν ὄρεινὸ ὄγκο, δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὴν ἀσκῆσιν τῆς Ἱατρικῆς του ἐπιστήμης. Εἶναι καὶ ἡ ψυχὴ κάθε ἐνεργείας γιὰ τὸν ἐκπολιτισμὸ τοῦ χωριοῦ του. Τὸ σπίτι του εἶναι ἀνοικτὸ, σὲ κάθε ἀνθρώπο πού φέρνει κάτι καλὸ στὸ χωριό του. Ἐκεῖ θὰ κἀνῃ κονάκι ὁ Γεωπόνος, ὁ Δασικός, ὁ Ἱεροκῆρυκας, ὁ Μηχανικός, ὁ Ἀστυνόμος, ὅταν περιοδεύουν γιὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς Ὑπηρεσίας τους. Καὶ ἀπὸ ἐκεῖ θὰ ξεκινήσῃ κάθε ἰδέα ὠφέλιμη γιὰ τὸ χωριό. Ἐστὶ σήμερα αὐτὸ τὸ χωριὸ τῆς ὄρεινης Ναυπακτίας ἔχει μιὰ Ἀγροτολέσχην τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος, ὅπου τὰ κορίτσια μαθαίνουν χίλια δυὸ πράγματα ὠφέλιμα γιὰ τὸ νοικοκυριό τους. Ἐχει ἀκόμη καὶ ξενώνα γιὰ κείνους πού διαβατικοὶ γιὰ τὰ γύρω χωριά νυχτώνουν ἐκεῖ. Ἐχει καὶ ἓνα Τουριστικὸ ὄμιλο, πού περιποιεῖται τὸ χωριὸ γιὰ νὰ κἀμῃ πιὸ εὐχάριστη τὴν διαμονὴ τῶν παραθεριστῶν ἀλλὰ καὶ τῶν μονίμων κατοίκων του.

Ἐνα ὅμως ἀπὸ τὰ τελευταῖα κατορθώματα εἶναι καὶ ὁ δρόμος πού τὸ ἐκτῶνι μὲ τὴν Δημοσίαν. Περιττὸ νὰ Συνέχεια εἰς τὴν 12ην Σελίδα

ΗΠΕΙΡΟΣ Η ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΟΥΣΑ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ

Ἡ Ἡπειρος εἶναι καρδιά Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ πατριωτικοῦ χρέους.

Εἶναι κοιτὶς φωτὸς καὶ ἔχει συνυφανθῆ μετὸν θρύλον καὶ τὴν δόξαν

ὑπὸ τοῦ κ. ΧΡΗΣΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΥ
πρώην Βουλευτοῦ καὶ Ὑπουργοῦ

Ἡπειρος! Τὸ ὄνομά της δὲν χωρᾶται εἰς γεωγραφικὰ ὄρια, δὲν ὑποτάσσεται εἰς γεωλογικοὺς περιορισμούς, δὲν περιορίζεται εἰς τοπικιστικὰς ἐννοίας. Διότι δὲν ἐκφράζει μόνον ἓνα διαμέρισμα τῆς χώρας Ἐνσαρκώνει τὴν ἰδέαν τῆς. Εἶναι πηγὴ ἐμπνεύσεως. Κοιτὶς φωτὸς. Καὶ ἔχει συνυφανθῆ μετὸν θρύλον. Καὶ μετὸν δόξαν. Ἀμέτρητοι εἶναι αἱ μαρτυραὶ τῆς ξεχωριστῆς τῆς θέσεως εἰς τὴν συνείδησιν καὶ μνήμην τοῦ ἔθνους. Καὶ ἀμέτρητοι οἱ σταθμοί, ποῦ, ἐπάνω ἐκεῖ εἰς τοὺς αὐστηροὺς βράχους, οἱ ὅποιοι, ἀγέρωχοι ἀκρίται καὶ αὐτοί, φρουροῦν τὸ ἑλληνικὸν πεπτωμένον, ἔχουν σημειωθῆ. Ἡ ἀρχαιότης καὶ ἡ σύγχρονος ἐποχὴ εἶναι πειστικώτατα σύμφωνοι ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου: Ἡ Ἡπειρος εἶναι καρδιά Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ πατριωτικοῦ χρέους...

Εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς θὰ τὴν συναντήσητε. Εἰς ὅλας τὰς ἐπιδόσεις θὰ τὴν εὔρετε. Εἶναι ἡ Μεγάλῃ Παρούσα τοῦ Γένους. Εἰς τὸ πνεῦμα ἔχει ἀνοίξει δρόμους καὶ ἔχει δώσει σχεδιαγράμματα ἀναπτύξεως, ποῦ μένουσιν πάντοτε ἀπαράμιλλα. Ἡ ἀγνὴ σκέψις, ποῦ ἔχει κρατηθῆ ἀνόθευτος καὶ μακρυνῆ ἀπὸ κάθε ἀντίθετον πρὸς τὴν εὐγένειαν, ἀπλῶναι τὴν ἀκτινοβολίαν της, διὰ τὴν φωτίσῃ ὀρίζοντας δημιουργίας καὶ ἐξάρσεως. Καὶ ἡ φαντασία, ποῦ ἔχει κί' αὐτὴ τὴν λιτότητα τοῦ κλασικισμοῦ, προσφέρει κάθε φοράν τὸν πυρῆνα, διὰ τὴν μετατραπῆ ἐκεῖ, εἰς πρᾶξιν γόνιμον καὶ οὐσιαστικὴν, εἰς ἔργον πλούσιον καὶ ἀμετάθετον ἀπὸ τὰς πιέσεις τοῦ χρόνου. Εἶναι ὁ νοῦς τοῦ Ἡπειρώτου, νοῦς ἀνοικτός, τετράγωνος, εὐαίσθητος εἰς τὴν κυκλοφορίαν τῶν γνώσεων καὶ εἰς τὴν ἀρετὴν τῶν πραγματώσεων. Δὲν ἔχει δὲ κανεὶς παρὰ τὴν ἀνακαλέσῃ εἰς τὸ προσκίνητον τῆς μνήμης ὅλα ἐκεῖνα τὰ ὀνόματα, μετὸν εἰδικὸν θάρος τῆς δικαίας φήμης καὶ τοῦ θαυμάτου σεβασμοῦ, ὅλας ἐκεῖνας τὰς μορφάς, ποῦ κυριαρχοῦν ἀκόμη εἰς τὰς ὠραιότερας σελίδας τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

Ἄλλὰ δὲν εἶναι μόνον ὁ πνευματικὸς τομεὺς. Παράλληλος εἶναι ὁ τομεὺς τῆς κοινωνικῆς εὐποιίας. Νὰ ἀναφέρωμεν ἰδρύματα; Νὰ ἀναφέρωμεν

εὐεργέτας; Ποῖον νὰ πρωτοσημειώσω κανεὶς; Εἰς ποῖον νὰ προαναφερθῆ;

Εἶναι ὀνόματα ποῦ ἀποτελοῦν μακρὰν παράταξιν τῆς Ἑλληνικῆς τιμῆς, ποῦ μετεωρίζεται εἰς νεφέλην φωτὸς, ὡς ἀκατάλυτον παράδειγμα ἐπικῆς Μεγαλουργίας, ὑπὲρ τοῦ ἔθνικοῦ συνόλου. Ναὶ εἶναι ὅλοι τῶν οἱ ἐκλεκτοὶ τῶν ἐκλεκτῶν, εἰς τὴν πινακοθήκην τῆς Φυλῆς, φέροντες μαζί τῶν τὸ κέλευσμα ὅλων τῶν Ἑλληνικῶν αἰώνων καὶ ἀφήνοντες ὀπισθὲν τῶν τὴν ἐντολήν ὅλων τῶν ἀγαθῶν μοιρῶν. Προέρχονται ἀπὸ πόλεις καὶ χωριά τῆς Ἡπείρου, ἐλευθέρας καὶ δούλης: Οἱ Πατριάρχαι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ὁ σημερινὸς Παναγιώτατος Ἀθηναγόρας Σπύρου καὶ οἱ: Ἄνθιμος Τσάτσος — τῆς οἰκογενείας τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Προεδρείας τῆς Κυβερνήσεως καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ Βουλευτοῦ Ἀθηνῶν κ. Κωνστ. Δ. Τσάτσου, Γρηγόριος ὁ Φουρτουναδῆς τοῦ θρόνου Ἀλεξανδρείας: Νικόλαος ὁ ἀπὸ Νουβίας, οἱ Ἀρχιεπίσκοποι Ἀθηνῶν Μελέτιος, Σπυρίδων Βλάχος, οἱ Μητροπολίται: Ἰωαννῶν Δημήτριος Εὐθυμίου, Ἀργυροκάστρο Παντελεήμων, Κορυτσᾶς Εὐλόγιος Κορυττάς, Τρίκκης Δωρόθεος Λαζακάρης, Ἐρμουπόλεως Ἀλεξανδρείας Εὐάγγελος Ξήμας, Ἄρτης Σπυρίδων Γκινάκας, Λαρίσης Πολύκαρπος Θωμᾶς ἐκ Πρεμετῆς, Τριφυλίας Ἄνθιμος Τσάτσος ἀνεψιὸς τοῦ Πατριάρχου Δρυϊνουπόλεως Βασίλειος Παπαχρήστου, Κίτρος Παρθένιος Βαρδάκας, Βελῆς καὶ Πωγωνιακῆς Ἱερόθεος, Λαρίσης Νεόφυτος Πετρίδης, Δέρκων Νεόφυτος Δρυμᾶδης, Εὐρίπου Γρηγόριος Ἀργυροκαστρινός, Φιλιππουπόλεως Παῖσιος. Ἐπίσκοποι: Δαφνουσίας Γρηγόριος Μακρόπουλος, Βελλᾶς Ἀθανάσιος Νάσης. Οἱ ἔθνικοι Εὐεργεταί: Ἀβέρωφ, Ἀναγνωστόπουλοι, Ἀρσάκαι οἱ Δουμπόληδες, οἱ Ζάππαι, οἱ Ζωσιμάδες, οἱ Καπλᾶναι, οἱ Ριζάρηδες, οἱ Σῖναι, οἱ Στουρνάροι, οἱ Τσοῦτσιαι, οἱ Χατζηκώσται, τὰ ἔξοχα πνεύματα εἰ: Βηλαράδες, οἱ Γαρουφαλιάδες, οἱ Γκιούμα, οἱ Γλυκίδες, οἱ Δούληδες, οἱ Ἠγούμνοι, οἱ Ζωταῖοι, οἱ Θεοδοσίου, οἱ Καλιάρηδες, οἱ Καραγιανναῖοι, οἱ Καραπάνοι, οἱ Κρυστάλληδες, οἱ Λάμπροι, οἱ Λάπαι, οἱ Μπαλᾶνοι, οἱ Μέρ-

τζιοι, οἱ Πρατσικαῖοι, οἱ Μπάφαι, οἱ Σιαῦροι, οἱ Χριστοβασιλῆδες, οἱ Χριστόπουλοι, οἱ Τζιμούροι. Οἱ ἐθνεργεταί: Σκουφᾶς Τσακάλωφ, οἱ ἥρωες τοῦ ὑπὲρ Ἐλευθερίας ἀγῶνος Διονύσιος ὁ Σκυλόσοφος, Σαμουὴλ ὁ Καλόγηρος τοῦ Κούγκι, οἱ Βέικοι, οἱ Δαγκλήδες, οἱ Κονταξήδες, οἱ Καραϊσκάκηδες, οἱ Μποτσαραῖοι, οἱ Σπυρομήλιδες, οἱ Τζαβελλαῖοι, οἱ Φωτομαραῖοι...

Πόλεις καὶ χωριά; Ὅχι εἰς τὴν κυριολεξίαν ἀπὸ ἀμύβωνας τιμῆς, ἀπὸ ὀρμητήρια ἀγαθότητος, ἀπὸ βάρθρα ἠθικῆς ἀλκῆς. Καὶ ἔχετε αὐτὴν τὴν αἴσθησιν τῆς ἐνατενίσεως πρὸς τὰ Ἰωάννινα, πρὸς τὸ Μέτσοβον, πρὸς τὴν Κόνιτσαν, πρὸς τὸ Ζαγόρι, τὰ Τζουμέρκα, τὴν Βόρειον Ἡπειρον. Πόσοι θρύλοι, πόσοι ἐποποιεῖται, πόσοι δάφναι. Καὶ πέραν αὐτῶν πόσα θούρια καὶ πόσα τρόπαια... Ὡ ναὶ θούριον καὶ τρόπαιον εἶναι ἡ Ἡπειρος. Ἐκεῖ ἔχουν σημανθῆ ὅλα τὰ προσκλητήρια, ἐκεῖ ἔχουν ἀκουσθῆ πρῶτον ὅλα αἱ χαιρετιστήρια βολαὶ τῆς νίκης, ἐκεῖ ἔχει τραγουδηθῆ ἡ λεβεντιὰ τοῦ Ἑλληνος; ἡ λεβεντιὰ τοῦ Διγενῆ, ἡ λεβεντιὰ τοῦ μικροῦ Δαυῖδ ποῦ ἐθριάμβευσε. Καὶ ἀπὸ ἐκεῖ, μετὰ τὰς ἀστραπὰς τῆς λόγχης ἐφωτίσθη τὴν 28 Ὀκτωβρίου 1940 ὁ Κόσμος καὶ ἐσκορπίσθη τὸ μείδιμα τῆς ἐλπίδος.

Ἡπειρος! μετὸν Σοῦλι καὶ τὴν τραγυδισμένην ἀπὸ τὸν Βύρωνα Ζίτσα, μετὰ Γιάννενα τοῦ Ἀλλῆ πασσᾶ καὶ τὴν Ἰαμβώτιδα τοῦ Βαλαωρίτη, μετὰ Ἀργυροκάστρο καὶ τὴν Κορυτσᾶ, μετὰ τὴν Δωδώνη καὶ τὴν Πάργα, μετὰ τὸ Μπιζάνι καὶ τὴν Κλεισουόρα, μετὰ τὸ Ζαγόρι καὶ τὸ γεφύρι τῆς Ἄρτας, μετὰ τὸ Πέτα καὶ τὸν Καλαμᾶ, μετὰ τὴν Χειμάρρα καὶ τὴν Δάρδρα... Τὴν κρατοῦν πάντοτε τὰ βλέματά μας ὡσὰν ὄραμα ἀνυπερβλήτου κάλλους, ὡσὰν μεγάλην ὄπτασίαν πλημμυρισμένην ἀπὸ μυστικὰς φωνὰς καὶ μυστικὰ σκιρτήματα. Ἡπειρος! Εἶναι ἡ ἀνεξάντλητη πηγὴ ἰδεῶδους διὰ τὸν Κόσμον, εἶναι ἡ μεγάλη Ἐπιπέλις καὶ τὸ μεγάλο φυλάκιον τοῦ ἔθνους. Ὅταν πατῶμεν τὰ ἅγια χώματά της, ὅταν περνώμε, ἀνεβαίνοντας εἰς τὰ Ἰωάννινα τὸ Γρίμποβο καὶ τοῦ Ἐμῖν Ἀγᾶ, ὅπου ὄρθουται ἡ σκιά τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ ΙΒ, μάς συνέχει τὸ

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΓΡΟΤΕΣ

Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ ΚΑΙ Η ΚΑΡΠΟΦΟΡΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΜΩΝ ΞΥΝΟΔΕΝΔΡΩΝ

Υπό τοῦ κ. ΦΙΛΟΠΟΙΜΟΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Τὰ ἐσπεριδοειδή ἀποκτοῦν — μὲ τὸν καιρὸ — μιὰ ἐντελῶς ἰδιαίτερη σημασία. Γι' αὐτὸ πρέπει ν' ἀσχολούμεθα περισσότερο μὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἀνάπτυξι καὶ τὴν καρποφορία τῶν πολιτίμων ξυνοδένδρων.

Γιὰ μιὰ ἀφθονή παραγωγή καὶ ἐκλεκτῆς ποιότητος ἐκεῖνο πού παίζει τὸν κυριώτερο ρόλο εἶναι: Ἡ ἐπιτυχία στὴν ἐκλογὴ τῆς κατάλληλης ποικιλίας τῶν δένδρων γιὰ τὴν κάθε περιφέρεια καὶ ἡ συγγένεια μὲ τὸ ὑποκείμενο (Νερατζιά) πού θὰ γίνῃ τὸ μπόλιασμα. «Ἐποκείμενο λέμε τὸ δένδρο πού θὰ μπολιάσουμε.

Κάτι ἄλλο, πού πρέπει ἐπίσης νὰ προσέχουμε εἶναι νὰ ἐκλέγῃται λιγώτερες ποικιλίες ἀπὸ κάθε εἶδος. Γιατὶ μὲ τίς πολλὰς ποικιλίες δυσκολεύεται ἡ τυποποίηση τοῦ προϊόντος. Καὶ ξέρουμε ὅλοι καλὰ τὴ μεγάλη σημασία, πού δίνει σήμερα τὸ ἐμπόριο καὶ ἡ κατανάλωσις στὴν ὁμοιομορφία τῶν προϊόντων.

Ἐνας ἄλλος συντελεστής ἐπιτυχίας εἶναι καὶ ἡ ἐκλογὴ τοῦ καταλλήλου συστήματος φυτεύσεως (τετράγωνο, ῥόμβος, παραλληλόγραμμο κ.λ.π.). Ἀκόμα παίζουν ρόλο οἱ ἀποστάσεις, πού θὰ κρατηθοῦν κατὰ τὴ φύτευσι, τὸ βάθος τῆς φυτεύσεως καὶ τὸ ὕψος τῶν κορμῶν τῶν δένδρων. Τὸ τελευταῖο κανονίζεται ἀνάλογα μὲ τὸ κλίμα, τοὺς ἀνέμους, πού φυσοῦν στὴν περιοχὴ καὶ μὲ τὴν ὑγρασία τοῦ ἐδάφους. Πρέπει νὰ προτιμοῦμε τὰ χαμηλόκορμα δένδρα, γιατί διευκολύνουν τὸ κλάδεμα καὶ τὸ μάζεμα τῶν καρπῶν. Ἀκόμα δι-

δῆς τοῦ προσκυνήματος καὶ αἰσθανόμεθα μιάν ἄλλην χαράν, αὐτὴν πού ξέρει νὰ δίνῃ ὁ Ἑπαιρωτικὸς λαὸς εἰς τὸν ἐπισκέπτῃν τῆς Ἑπείρου. Διότι ὁ λαὸς τῆς Ἑπείρου εἶναι λαὸς ἡρώων, εἰς τοῦ ὁποίου τὰ στήθη πάλλεται πάντα ἡ καρδιὰ μὲ τῆς Ἑλλάδος τοὺς παλμούς καὶ εἰς τὴν σκέψιν τοῦ ὁποίου κυριαρχεῖ, μὲ τὴν ἰσχὺν ἀκαταλύτου νόμου αἰῶνων τὸ μεγαλεῖον καὶ τὸ πεπρωμένον τῆς Φυλῆς. Πιστεύω ὅτι ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἀνήκομεν εἰς τὴν Ἑπείρον.

ΧΡΗΣΤΟΣ Γ. ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΣ
Ἐπίτιμος Δήμαρχος Ἱερᾶς Πόλεως
Μεσολογγίου

ευκολύνουν καὶ τὴν καταπολέμησι τῶν διφόρων ἀσθενειῶν τῶν ξυνοδένδρων.

Οἱ καλλιεργητικὲς φροντίδες (σκάψιμο, λίπανσις, ποτίσματα καὶ καταπολέμησις τῶν ἀσθενειῶν) παίζουν μὲγάλο ρόλο στὴν ἀφθονία τῆς καρποφορίας, στὴ γρήγορη ὠρίμανσι, στὸ μέγεθος τῶν καρπῶν, καὶ γενικὰ στὰ χαρακτηριστικὰ τῶν καρπῶν. Καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ (πάχος φλούδας, ποιότητος χυμῶν κ.λ.π.) εἶναι ἐκεῖνα πού κανονίζουν τὴν ἐμπορικὴ ἀξία τῶν ἐσπεριδοειδῶν, τὴν ἀντοχὴ τοὺς στίς μεταφορὰς καὶ τὴ διατήρησι τοὺς στίς ἀπεθῆκες καὶ στὰ ψυγεῖα.

Ὁ ἐριθμὸς τῶν καρπῶν, πού παρᾶγει κάθε δένδρο ἀπὸ τὴ φύσι καὶ σύστασι τοῦ ἐδάφους. Ἐπίσης ἀπὸ τὸ κλίμα καὶ τὴ συγγένεια τῆς ποικιλίας, μὲ τὸ ὑποκείμενο (τὴ νερατζιά), πού μπολιάζουμε. Στὰ πεδινὰ, βαθεῖα, γόνιμα καὶ δροσερὰ ἐδάφη παράγονται ἀφθονώτεροι καρποί, φθάνει τὸ κλίμα νὰ εὐνοήσῃ τὸ δέσιμο καὶ τὴν ἀνάπτυξι τῶν καρπῶν.

Καὶ τώρα ὅσον ἀφορᾷ τὴ συγγένεια σημειώνουμε ὅτι τὰ πορτοκάλια

«δὲβάλε» (Καλαβρέζικα, μποτσάτα, λαϊνάτα, γιάφας) δίνουν περισσότερους καρπούς ὅταν τὰ ξαναμπολιάσουμε. Ὅταν δηλαδὴ πάνω στὴ νερατζιά μπολιάσουμε πρῶτα κοινὴ πορτοκαλιά καὶ ὕστερα πάνω στὴν πορτοκαλιά αὐτὴ μιὰ ἐκλεκτὴ ποικιλία πάλι πορτοκαλιάς.

Γιὰ τὴ μανταρινιά θὰ κάνουμε τὸ ἐξῆς: Πάνω στὴ νερατζιά θὰ μπολιάσουμε πρῶτα λεμονιά καὶ ἔπειτα πάνω στὴ λεμονιά μανταρινιά.

Οἱ καλλιεργηταὶ ἐσπεριδοειδῶν γιὰ νὰ χροῦν μιὰ καλὴ σοδειὰ πρέπει νὰ προσέχουν καὶ σὲ τοῦτα τὰ βασικὰ σημεία:

Ἡ ὑπερβολικὴ ζωρότητα τῶν δένδρων, ἡ καλλιέργεια τοῦ ἐδάφους κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς ἀνθίσεως καὶ τὰ ἀφθονα καὶ ἀκαθόνιστα ποτίσματα ἀποτελοῦν φοβεροὺς ἐχθρροὺς γιὰ τὴν παραγωγή. Ἐπίσης καταστρέφουν τὴν παραγωγή τὰ ὑπερβολικὰ κλαδέματα. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ περιοριζώμαστε μόνο στὴν ἀφαίρεσι τῶν λαίμαργων κλαδιῶν, τῶν ξηρῶν καὶ τῶν ἀσθενικῶν. Τὰ ἐλαφρὰ αὐτὰ κλαδέματα γίνονται κάθε χρόνο. Ἡ κατάλληλη λίπανσι ἀποτελεῖ κι' αὐτὴ ἀποφασιστικὸ συντελεστὴ γιὰ τὴν ἀφθονή καρποφορία. Ἀκόμα καὶ ἡ προσεκτικὴ καλλιέργεια τοῦ ἐδάφους, πού θὰ γίνεταί στὴν ἐποχὴ πού πρέπει, γίνεταί ἀφορμὴ ἀφθονῆς παραγωγῆς καὶ φυσιολογικῆς ἐξελίξεως καὶ ἀναπτύξεως τῶν καρπῶν.

Μόνον τότε ὁ ἔχῃτε ἐπιτυχίαν ἂν τὸ κάθε πρᾶγμα πού ἔχετε ἀνάγκην τὸ ἴγοράζετε ἀπὸ τὸν εἰδικόν.

ΦΥΤΑ-ΔΕΝΔΡΑ-ΣΠΟΡΟΥΣ

Ζητήσατέ μας τὸν μόλις ἐκδοθέντα καταλογόν μας.

ΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΑΓΑΛΙΩΤΗΣ

Τμήμα Γεωργικόν Χρ. Λαδᾶ 9^Α
ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛ 24 672

Η ΟΙΚΟΤΕΧΝΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΣ ΚΛΑΔΟΣ ΜΕ ΕΥΡΥ ΜΕΛΛΟΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟΝ

Γιατί ένδεικνυται νά προκριθῆ ἡ Ἠπειρος ὡς κέντρον ἐξορμήσεως γιά τήν προσπάθειάν μας

II.— Ὡς παραμελημένοι σήμερα κλάδοι, τῆς Ἠπειρωτικῆς οἰκοτεχνίας καί ἐν γένει βιοτεχνίας, ἐμφανίζονται κυρίως:

4ον) Ἡ Κεραμοποιία, πού ἀπασχολοῦσεν ἄλλοτε ἀρκετά ἐργατικά χέρια καί περιορίζεται σήμερα, σέ μιὰ πρωτόγονη «Κεραμοποιία» καί μάλιστα σέ πολύ περιορισμένη μόνο κλίμακα. Ἡ ἄλλοτε πραγματοποιουμένη, στά παλιὰ χρόνια, ἀξιοποίησι τοῦ πηλοῦ, πού ὑπάρχει σέ καλή ποιότητα στήν περιοχή τῆς Ζίτσας καί στά Ζαγόρια κα εἶναι κατάλληλος γιά Κεραμοποιία, ἐσταμάτησε σήμερα ἐντελῶς. Ἡ Ἠπειρος, προμηθεύεται σήμερα στάμνες καί κανάτες ἀπό τήν Λάρισα, γλάστρες καί ἄλλα πήλινα εἶδη, τρεχούσης καταναλώσεως, ἀπό τήν... Κόρινθο καί ἄλλοῦ, ἐνώ θά μπορούσε νά εὐδοκίμησῃ κάλλιστα, εἰδικῶς κλάδος «Ἠπειρωτικῆς Κεραμοποιίας» γιά πιάτα, τάσια, λυχνάρια, δοχεῖα παντός εἶδους, γιά ζουτιά, καί, πλεῖστα ὅσα ἄλλα ἀντικείμενα χρήσιμα, διακοσμημένα, μέ τὰ ὠραία καί καλλιγράμμα Ἠπειρωτικά σχέδια, μέ τὰ ὠραία χρώματα, πού διασώζονται ἀπό ἄλλους κλάδους — ὅπως ἡ ὑφαντοποιία — ἀπό τήν ἐποχή πού ἤμαζε ἡ Λαϊκή Τέχνη στήν Ἠπειρο.

5ον) Τελείως ἐπίσης παραμελημένη (ἡ μᾶλλον κατ' οὐσίαν ἀνύ-

♦♦♦♦♦
Ἔπὸ τοῦ κ. Τ. Ρ. ΜΠΑΛΑΝΟΥ

♦♦♦♦♦
παρκτη) στήν Ἠπειρο σήμερα εἶναι ἡ Δερματοδιακοσμητική, ἐνώ θά μπορούσαν νά φιλοτεχνηθοῦν πάμπολλα εἶδη — παρεμφερῆ πρὸς τὰ «Κουῖρ Ρεπουσὲ» τῆς Φλωρεντίας, τῆς Βενετίας καί ἄλλων μερῶν, μέ ἀνάγλυφα Ἠπειρωτικά σχέδια, ὡς διακόσμησης διαφόρων δερματινῶν εἰδῶν, μέ ἐπίχρυσα καί ἐγχρωμα φρόντα, πού θά εὔρισκαν ἀσφαλῶς εὐρυτάτη κατανάλωσι, χάρις εἰς τὸ φθινό τους κόστος, τὸ ἀσήμαντο γιά ἓνα ταξιδιώτη βάρους τους καί τήν πρακτικότητα τοῦ διακοσμημένου εἶδους (ὅπως ἐ.π. σημάδια γιά βιβλία, χαρτοκόπτες, ἐξώφυλλα γιά σημειωματάρια, γιά ἄλμπουμ καί ἐναλλασσόμενα τοιαῦτα γιά βιβλία, θήκες γιά ματογυάλια, σπέρτα, τσιγάρα καί ἄλλα ἀντικείμενα, μαξιλάρια, πάντες τοίχων, ἐπιτραπέζια εἶδη γιά τὸ στόλισμα τῶν γραφείων κυρίως καί πλεῖστα ἄλλα πράγματα, πού θά μπορούσε νά ἐπινοήσῃ ἡ ἐφευρετικότης τοῦ Ἑλληνοῦ γιά τὸ ἐμπόριο.

III. Ἰδιάζουσεν ἐν τέλει θέσιν μεταξὺ τῶν κλάδων τῆς Ἠπειρωτικῆς Λαϊκῆς Τέχνης κατέχουν:

6ον) Ἡ Ὑφαντοποιία, καί
7ον) Ἡ Κεντητική, πού ἀπασχολοῦν μὲν, πολλὰ κορίτσια καί πολλές γυναῖκες, στήν Ἠπειρον, ἄλλα μᾶλλον ἐρασιτεχνικά, γιὰ καί κεῖνε πού ἐργάζονται γιά λογαριασμό τρίτων ἢ πρὸς ἄπ' εὐθείας ἐμπορίαν, ἀντιμετωπίζουν τόσο μεγάλες δυσχέρειες, ἀπὸ οἰκονομικῆς πλευρᾶς, γιά τήν ἐξασφάλισιν ἀργαλιῶν καί νημάτων, ὅσο, καί γιά τήν ἐξέυρεσι, πελατῶν ὥστε, νά μὴ λογίζεται ὡς σοβαρὴ ἀπὸ ἐμπορικῆς ἀπόψεως ἡ παραγωγή τους. Γι' αὐτὸ θά πρέπει νά τύχουν οἱ κλάδοι αὐτοί, ἐν συνδυασμῷ μέ τήν

8ον) Πλεκτικήν καί
9ον) Μεταξοκαλλιέργειαν, ἰδιαιτέρας στοργῆς, ἀφοῦ θά μπορούσε νά ἐξαρτηθῆ, ἀπὸ μιὰ καλὴ ὀργάνωσι τοῦ τομέως αὐτοῦ, καί μόνον, καί, νά ἐξασφαλισθῆ, ἡ εὐημερία τῆς Ἠπειρωτικῆς πρὸς τὸ παρὸν — καί ἴσως ἀργότερα, ὀλοκλή-

ρου τῆς Ἑλληνικῆς ὑπαίθρου.

Εὐοίωνη προοπτικὴ γιά εὐρυτάτην ἀνάπτυξιν στήν Ἠπειρο παρουσιάζει, ὁ συνδυασμὸς, τῆς Ὑφαντοποιίας, τῆς Κεντητικῆς, τῆς Πλεκτικῆς μέ τήν Μεταξοκαλλιέργειαν, μέσα σέ ἓνα, καλὰ ὠργανωμένο, πλαίσιον συντονισμένης καί αὐστηρᾶ ἐλεγχόμενης παραγωγῆς. Δηλαδή ἐδραιωμένης, πάνω σέ στερεές, Συνεταιρικῆς βάσεις Ὁργανώσεως, ὅπου, νά διαπνέονται ὅλοι, οἱ ὀψοδῆποτε συμμετέχοντες, ἀπὸ ἐκσυγχρονισμένες ἐργατικῆς ἀρχῆς καί ἀντιλήψεις — ὅσον ἀφορᾷ κυρίως, τήν δικαίαν κατανομή τῆς ἀποδόσεως τοῦ κάθε ἐπὶ μέρους ἔργου, ἀνάμεσα στοὺς κάθε λογῆς συντελεστὰς τῆς παραγωγῆς, ἀνάλογα μέ τήν συμβολή τους σ' αὐτήν — γιά νά μετατραπῆ, τὸ ἐγωϊστικὸ μῖσος, πού διέπει συνήθως τὸ κυριαρχοῦν στὶς περισσότερες περιπτώσεις συνεργασίας πνεῦμα τοῦ ἀθεμίτου συναγωνισμοῦ, μέ τὰ ὑποχθόνια καί φθοροποιὰ μέσα, πού διαθέτει, σέ εὐγενικὴ ἀμίλλα, γιά τὰ γενικὰ καλὰ, μέ τήν ἐπίγνωσι ὅτι, τὸ γενικὸ συμφέρον εἶναι ταυτόσημον, μέ τὸ πραγματικὸ συμφέρον τῶν ἀτόμων. Ἐννοεῖται ὅτι, μέ τὸν συντονισμὸ τῶν τεσσάρων αὐτῶν βασικῶν κλάδων τῆς γυναικείας χειροτεχνίας, ἐπιβάλλεται νά συμπεριληφθοῦν, ὑπὸ ἐνιαίαν Ὁργανωτικὴν ἐπίβλεψιν καί

10ον) Ὅλοι οἱ σχετικοὶ Βοηθητικοὶ κλάδοι, (οἱ χρήσιμοι δηλ. γιά τήν παραγωγή μας), ἀπὸ τῆς παραγγελίας τῶν ἀργαλιῶν, τσιροκικῶν καί ἄλλων ἀπαραιτήτων τεχνικῶν ἐξαρτημάτων, σέ ξυλουργικῆς Σχολῆς, πού νά λειτουργοῦν, ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν καί ἐξάρτησι τοῦ ὑπὸ κατάρτισιν Ὁργανισμοῦ, ὅπως τὴν εἰδικὴν ὀργάνωσιν τῶν μαθητευομένων ἢ μὴ παιδιῶν, πού θά φητεῖον σέ κοινόχρηστους ἢ ἰδιωτικῶς χώρους καί θά περιποιοῦνται τὰ μουρόδενδρα (Μωρεοκαλλιέργεια) γιά νά μαζεύουν ὑστερα τὸ ἀλλομμά τους, πρὸς διατροφήν τοῦ μεταξοσκώληκος (Σηροτροφία) μέχρι τὰ Ἐκκοκιστήρια γιά τὸ ξοίμο κοκκοῦλι, τὰ Βαρφεῖα, Λανάρια καί Στριπτήρια, πού θά χρεοιά-

σθούν για τὰ μεταξωτά και άλλα νήματα και τὰ Μαντάνια, τὶς Νεροτρουβιές και τὶς ἄλλες βοηθητικὲς ἐγκαταστάσεις, πού θ' ἀπαιτήσῃ ἡ Ἡπειρωτικῆς οἰκογενείας.

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ:

1ον) Καλὸν θὰ ἦτο νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἰδιόκτητες ἐγκαταστάσεις τοῦ ὑπὸ κατάρτισιν Ὄργανισμοῦ, (δηλ. τὰ Ἐκκομιστήρια, Βαφεῖα, Λανάρια, Στριπτήρια, Μαντάνια και Νεροτρουβιές, ὅπως ἀναφέραμε, κ.ἄ. βοηθητικὲς ἐγκαταστάσεις, πού θὰ χρειασθοῦν για τὸ φινιρίσμα), λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι, τὰ περισσότερα ἀπ' αὐτά, θὰ μπορούσαν κάλλιστα, ἀφ' ἑνὸς μὲν, νὰ κατασκευασθοῦν σὲ Τεχνικὲς Σχολές, πού εἶναι ἀπαραίτητες νὰ ἰδρυθοῦν ἀπὸ τὸν Ὄργανισμό, για τὶς ἀνάγκες τους ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπειδὴ, τὰ περισσότερα ἐξ αὐτῶν, ἂν ὄχι ὅλα, θὰ μπορούσαν κάλλιτερα νὰ ἐγκατασταθοῦν, στὶς ἐκβολές τῆς Λίμνης τῶν Ἰωαννίνων (πρὸς τὸ Ἀνατολικὸ μέρος) λειτουργώντας με τὴν ὑδατόπτωσί της κλπ.

2ον) Ὅλες, ἂν εἶναι δυνατόν, οἱ ἐγκαταστάσεις αὐτὲ, ὅπως και ὅλα τὰ ἀπαραίτητα ἐξαρτήματα, ἀργαλιοί, τοικίρια κλπ. πρέπει νὰ κατασκευάζονται, ὅπως τονίσαμε, σὲ Τεχνικὲς Σχολές, πού θὰ ἰδρυθοῦν καθ' ὅσον ἔχει συμφέρον ἀπόλυτο, ὑπὸ τοῦ Ὄργανισμοῦ και νὰ τελοῦν ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψίν του, ἐπειδὴ με τὰ ἐξασφαλισμένα ἐκεῖ ἐργατικά χέρια και τὴν πιστωτικὴν εὐχέρεια, πού θὰ ἔχη ὁ ὑπὸ κατάρτισιν Ὄργανισμός, για τὶς ἀπαιτούμενες πρῶτες ὕλες (δηλαδή ξυλεία κυρίως) θὰ εἶναι εὐκολο, χωρὶς οὐσιώδη ἐπιβάρυνσί του, νὰ διαθέτῃ, με μεγάλη προθεσμία ἀποπληρωμῆς, ἐπὶ πιστώσει, τὰ ἀπαραίτητα για τὴν οἰκοτεχνία ἐξαρτήματα και ἐργαλεῖα στοὺς ὠργανωμένους οἰκοτέχνες, μέσφ τῶν οἰκοκυρικῶν Σχολῶν τῆς περιφέρειας, ἀπὸ ὅπου και θὰ ἐλέγχονται.

3ον) Σημειωτέον ὅτι: Μιά Κεντρικὴ Ἐπαγγελματικὴ Σχολὴ με βραδυνὰ μαθήματα για τὴν μετεκπαίδευσιν τῶν ἤδη μαθητευομένων μαθητῶν στὰ Γιάννενα, θὰ μπορούσε και θὰ ἔπρεπε νὰ ἐγκατασταθῇ, (ἔστω και σὲ λυόμενο πρὸς τὸ παρὸν οἶκημα) ἐν συνδυασμῶ με ἕνα ἀπαραίτητο ἐπίσης Γραφεῖον, για τὴν ὀργάνωσι και συντονισμό τῆς Ἡπειρωτικῆς Λαϊκῆς Τέχνης, στὸν περιλαμβάνοντα τρία περίπου στρέμματα χώρον τῆς ἱστορικῆς ἄλλοτε

«Μπαλανεῖου Σχολῆς», ἐπὶ τῆς Πλατείας Εὐεργετῶν, ὥστε, νὰ συνεχίσῃ, σὲ συγχρονισμένη θάσιν ἐπάνω, σὰν Πρώτυπὴ Ἐπαγγελματικὴ Σχολὴ τὴν Ἐθνικὴν του δρασίμν τὸ εὐαγές αὐτὸ Ἰδρυμα, πού ἐγαλοῦχησε τὶς Ἡπειρωτικὲς γενιές με τὴν Ἑλληνικὴν Παιδείαν, κατὰ τὰ σκοτεινὰ χρόνια τῆς τουρκοκρατίας και διετήρησε τὸ φῶς τοῦ Πολιτισμοῦ μας, σὰν μιὰ ἀπὸ τὶς τέσσερες «Σχολές τοῦ Γένους».

4ον) Ὄργανωτικά ἢ οἰκοτεχνία θὰ πρέπει στοὺς κλάδους αὐτοὺς, ἀλλὰ και γενικώτερα, νὰ κατευθύνεται ἀπὸ τὸ Κεντρικὸν Γραφεῖον Λαϊκῆς Τέχνης, πού ἐπροτείναμε για τὰ Γιάννενα, και, πρὸς τὸ παρὸν τοδύλαχιστον, νὰ διακλαδώνεται μέσφ τῶν Οἰκοκυρικῶν Σχολῶν τοῦ Ἐπιχειρήματος Προνοία, με παρακλάδια «Τὰ Σπίτια τοῦ Παιδιοῦ» τῆς Βασιλικῆς Προνοίας και τὶς «Ἀγροταλέσχε» τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρυματος, ὑπὸ τὴν ἄμεσιν ἐποπτεία τοῦ Τεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἰδρυμάτων αὐτῶν, πού θὰ ἐλέγχουν τὶς ὑφάντριες, τὶς κεντήστριες και μετα-

ξοκαλλιεργήτριες τῆς περιοχῆς, θὰ διαμοιράζονται σ' αὐτὲς τὰ σχέδια και τὶς παραγγιλιές και θὰ συγκεντρώνουν τὴν ἔτοιμη παραγωγή, για νὰ διατεθῇ, μέσφ τοῦ Ὄργανισμοῦ, στὴν καταναλωτικὴν Ἀγορά, ἐν συνεργασίαν, με τὶς, ὑπὸ κατάρτισιν, Συντεχνίες, στὶς ὁποῖες θὰ περιέχονται, ἐξελεγκτικά ὀλοένα και περισσότερες ὑπεύθυνες ἀρμοδιότητες.

5ον) Παράλληλα, ἐννοεῖται ὅτι, πρέπει νὰ καταβληθῇ, ἀπὸ τὴν ἀρχή, μέρημα ἀπὸ μέρους τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου, για τὴν συγκέντρωσιν, ταξινομήσιν και ἔγχρωμιν, ἂν εἶναι δυνατόν, ἀνατόπωσι τῶν ὠραιότερων Ἡπειρωτικῶν σχεδίων σὲ πολυτελεῖς Καταλόγους, πού θὰ διαφωμίζονται ταυτόχρονα τὰ προϊόντα τῆς Λαϊκῆς μας Τέχνης, για νὰ διατεθοῦν εὐχερέστερα, σὰν ἀστείρευτη πηγὴ εἰσροῆς συναλλάγματος, στὸ Ἐξωτερικό, συμβάλλοντας στὴν ἀκμὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ χωριοῦ και συντελώντας ἔτσι στὴν προαγωγή και στὴν ἀσφαλέστερη διαίωσιν τοῦ πολιτισμοῦ μας.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1929

Ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος διενεργεῖ ἀσφαλίσεις ἐπὶ τῶν προϊόντων και τοῦ γεωργικοτηνοτροφικοῦ κεφαλαίου τῶν ἀγροτῶν, κατὰ τῶν κινδύνων.

Χαλάζης, Θνησιμότητος μεγάλων ζῶων, ἀτυχημάτων ἐργασίας γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων, πυρὸς μεταφορῶν.

ΕΠΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΙΖΕΙ

Τὰ σώματα ἀλιευτικῶν και σπογγαλιευτικῶν πλοίων.

Εἰδικὰ ἀσφαλιστικά ἀποθέματα Δρχ. 34.000.000

Διεύθυνσις Γραφείων: ΑΘΗΝΑΙ Ἀκαδημίας 23

Τηλ. 616 344—616.147—613.908

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Υπό του κ. ΓΕΩΓΡΙΟΥ Ν. ΓΑΒΑΛΑ
επιθεωρητού οικονομικών εφοριών

Γ'.

30. Ποσότης καταναλισκομένων αγροτικών προϊόντων έτησίως. 'Η κατ' είδος αγροτικού προϊόντος — παραγομένου εις την 'Ηπειρον — μέση έτησίως κατανάλωσις κατ' άτομον δύναται να προσδιορισθῆ επί τῆ βάσει τῶν ἀνωτέρω στοιχείων ὡς ἐξῆς:

Σ ι τ η ρ ά. Τὸ άτομον καταναλίσκει κατὰ μέσον ὄρον τὸ ἰσοδύναμον 218 χιλιόγραμμων ἄρτου ἤτοι περί τὰ 185 χιλιόγραμματα σιτηρῶν έτησίως, κυρίως μὲν ὑπὸ μορφήν ἄρτου, κατὰ δευτέρων δὲ λόγον ὑπὸ μορφήν διαφόρων οἰκιακῶν παρασκευασμάτων ἐξ ἀλεύρου. Εἰς τὰ καταναλισκόμενα ὑπὸ τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ σιτηρὰ περιλαμβάνεται καὶ τὸ ἥμισυ περίπου τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς ἀραβοσίτου, τὸ ὅποιον διατίθεται δι' ἀρτοποιησιν.

Προπολεμικῶς ὁ ἀραβοσίτος διετίθετο σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου δι' ἀρτοποιησιν. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ὁ πληθυσμὸς συνήθισε διὰ τῶν Κρατικῶν διανομῶν τὸν ἄρτον ἐκ σίτου καὶ ἐπὶ ὠρισμένον χρονικὸν διάστημα ἔπαυσεν ἢ ἀρτοποιήσας ἀραβοσίτου. Ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1949 καὶ ἐντεύθεν ὁ πληθυσμὸς ἐπανῆλθεν ἐν μέρει εἰς τὴν προπολεμικὴν τακτικὴν του.

Ο υ π ρ ι α. 'Η έτησίως κατανάλωσις ὑπολογίζεται εἰς 13 χιλιόγραμματα κατ' άτομον.

Ο ρ υ ζ α. Διὰ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς καλλιιεργείας ὀρύζης εἰς τὴν 'Ηπειρον αὐξάνει καὶ ἡ κατ' άτομον μέση έτησίως κατανάλωσις τοῦ προϊόντος τούτου. Σήμερον ὑπολογίζεται εἰς 10,2 χιλιόγραμματα ἀποφλοιωμένης ὀρύζης (ἢ 15 χιλιόγραμματα ἀναποφλοιώτου) ἢ μέση έτησίως κατ' άτομον κατανάλωσις.

Γ ε ω μ η λ α. 'Η κατ' άτομον μέση έτησίως κατανάλωσις γεωμήλων ὑπολογίζεται εἰς 23 χιλιόγραμματα.

Ε λ α ι ο ν κ α ι β ο υ τ υ ρ ο ν. 'Η κατανάλωσις ἐλαίου εἶναι μεγαλύτερα εἰς τὰς ἐλαιοπαραγωγικὰς περιφερείας καὶ μικρότερα εἰς τὰς λοιπὰς ἰδίαι δὲ τὰς ὀρεινὰς τοιαύτας. Εἰς τὰς τελευταίας τὴν ἐπὶ ἔλαττον κατανάλωσιν ἐλαίου ἀναπληροῖ τὸ βούτυρον.

'Η εἰς λιπαρὰ μέση έτησίως κατανάλωσις κατ' άτομον τοῦ αγροτικοῦ πληθυσμοῦ ὑπολογίζεται κατὰ νομοῦς ὡς ἐξῆς:

Ν. 'Ιωαννίνων. Ἐλαιον 7,7 χιλ)μα. Βούτυρον λυωμένον 2,6 χιλ)μα (ἢ νωπὸν 2,2 χιλ)μα).

Ν. Ἄρτης, Θεσπρωτίας καὶ Πρεβέζης. Ἐλαιον 10,2 χιλ)μα καὶ βούτυρον λυωμένον 1,3 χιλ)μα (ἢ νωπὸν 1,6 χιλ)μο).

Τὸ ὑπὸ τοῦ αγροτικοῦ πληθυσμοῦ καταναλισκόμενον βούτυρον προέρχεται

κυρίως ἀπὸ γάλα προβάτου καὶ αἰγός. 'Η εἰς λιπαρὰ κατανάλωσις τοῦ ἀστικού πληθυσμοῦ εἶναι ὅπως καὶ τοῦ ἀγροτικοῦ, πλὴν τοῦ βουτύρου, ἢ κατανάλωσις τοῦ ὁποίου ὑπολογίζεται εἰς 2,6 χιλ)μα νωποῦ έτησίως πὸ μορφήν νωποῦ καὶ λυωμένου βουτύρου.

Ε λ α ι α ι β ρ ω σ ι μ ο ι. 'Η κατανάλωσις τοῦ προϊόντος τούτου εἶναι ἠϋξημένη εἰς τὰς ἐλαιοπαραγωγικὰς περιφερείας καὶ μειωμένη εἰς τὰς λοιπὰς, ὑπολογίζεται δὲ κατὰ Νομοῦς ὡς ἐξῆς:

Ν. 'Ιωαννίνων. Κατανάλωσις κατ' άτομον 3,2 χιλ)μα έτησίως.

Ν. Ἄρτης, Θεσπρωτίας καὶ Πρεβέζης. Κατανάλωσις 6,4 χιλ)μα κατ' άτομον έτησίως.

Φ ρ ο υ τ α δ ι α φ ο ρ α. (ἀχλάδια, μήλα, κορόμηλα, ροδάκια κ.λ.π.). Ταῦτα, κατὰ κανόνα, διατίθενται εἰς τὴν ἐπιτόπιον κατανάλωσιν. Ἐξ ὠρισμένων μόνον περιοχῶν γίνεται ἐξαγωγή εἰς τὰς ὁμόρους περιφερείας. 'Η κατανάλωσις τούτων ὑπολογίζεται κατὰ Νομοῦς ὡς ἐξῆς:

Ν. 'Ιωαννίνων καὶ Θεσπρωτίας. Κατ' άτομον 25 χιλ)μα έτησίως.

Ν. Ἄρτης καὶ Πρεβέζης. 38 χιλ)μα κατ' άτομον έτησίως.

Ξ η ρ ο ι κ α ρ π ο ι. (ἀμύγδαλα - καρύδια). Ἐξ ἐρεύνης ἀρμοδίας ὑπηρεσίας γενομένης τὸ έτος 1948 διεπιστώθη ὅτι ἐκ τῆς ὀλικῆς παραγωγῆς ξηρῶν καρπῶν εἰς τὴν 'Ηπειρον ποσοστὸν μὲν 10% ἕως 15% καταναλίσκεται ὑπὸ τῶν παραγωγῶν καὶ τοῦ λοιποῦ πληθυσμοῦ τῆς περιφερείας, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ποσοστὸν 85% ἕως 90% ἐξάγεται ἐξ 'Ηπείρου. Διὰ τὸ έτος 1953 — 1954 ἐλήφθη ποσοστὸν 15% δι' ἐπιτόπιον κατανάλωσιν κατανεμηθὲν ἐξ ἡμισείας μεταξύ αγροτικοῦ καὶ ἀστικοῦ πληθυσμοῦ, τὸ δὲ ὑπόλοιπον 85% ἐθεωρήθη ἐξαχθὲν ἐξ 'Ηπείρου.

Ε ο π ε ρ ι δ ο ε ι δ ῆ. 'Η μέση έτησίως κατανάλωσις τοῦ αγροτικοῦ πληθυσμοῦ ἐπηρεάζεται κατὰ τόπον ἀπὸ τὴν παραγομένην ποσότητα ὡς καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν παραγωγῶν ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν αγροτικὸν πληθυσμὸν τῆς περιφερείας. Καθόσον ἀφορᾷ εἰς τὸν ἀστικὸν πληθυσμὸν, ἢ κατανάλωσις εἶναι εἰς ὅλας τὰς περιφερείας σχεδὸν ἡ αὐτῆ. Ἐπὶ τῆς βάσει τῶν ἀνωτέρω καὶ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ἐκάστου Νομοῦ, ὑπολογίζεται ὡς ἀκολουθῶς ἢ κατανάλωσις ἐσπεριδοειδῶν:

Ν. 'Ιωαννίνων. Λεμόνια 15, πορτοκάλια 150, μανδαρίνια 15, νεράτζια 10, κατ' άτομον έτησίως ἀδιαφόρως διακρίσεως τοῦ πληθυσμοῦ.

Ν. Ἄρτης. Κατανάλωσις αγροτικοῦ πληθυσμοῦ έτησίως: Λεμόνια 20, πορτοκάλια 200, μανδαρίνια 20, νεράτζια 20. Διὰ τὸν ἀστικὸν πληθυσμὸν ἢ αὐτῆ ποσότης, πλὴν τῶν λεμονίων, τὰ ὁποῖα ὑπολογίζονται εἰς 30.

Ν. Θεσπρωτίας. Ἀγροτικὸς πληθυσμὸς. Λεμόνια 10, πορτοκάλια 100, μανδαρίνια 10, νεράτζια 10. Ἀστικὸς πληθυσμὸς διπλασία ποσότης.

Ν. Πρεβέζης. Ἀγροτικὸς πληθυσμὸς. Λεμόνια 20, πορτοκάλια 100, μανδαρίνια 20, νεράτζια 20. Ἀστικὸς πληθυσμὸς. Λεμόνια 30, πορτοκάλια 200, μανδαρίνια 20, νεράτζια 20.

Κ ρ ε α ς. Εἰς τὴν 'Ηπειρον ἐκάστη αγροτικὴ οἰκογένεια τρῶγει ἐν πρόβασιν τὰ Χριστούγεννα ἐπίσης ἐν μικρὸν ἀρνὶ τὸ Πάσχα τὸν ὑπόλοιπον χρόνον ὁ ἠπειρώτης ἀγρότης τρῶγει κρέας μόνον κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν μεγάλων εορτῶν ἢ ὅταν θὰ εἰσπράξῃ τὸ ἀντίτιμον ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν καπνῶν ἢ ἄλλων ἀξιολόγων προϊόντων του ἢ τέλος ὅταν, κατὰ χαρακτηριστικὴν δήλωσιν ἠπειρώτου ἀγρότου, συμβῆ ἔκτακτον εὐχάριστον γεγονός, ὅπως εἶναι ἢ εἰσπραξις τοῦ δανείου ἀπὸ τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν! Ὑπολογίζεται ὅτι ἡ μέση έτησίως κατανάλωσις κρέατος κατ' άτομον τοῦ αγροτικοῦ πληθυσμοῦ εἶναι 5 χιλιόγραμματα. Ἡ ποσότης αὐτῆς καταμεταίκατ' εἶδος ὡς ἐξῆς: Κρέας πρόβειον 2,5 χιλ)μα, ἀρνίου 0,6 χιλ)μα, ἐριφίου 0,6 χιλ)μα καὶ αἰγός 1,3 χιλ)μα.

Ὁ ἀστικὸς πληθυσμὸς καταναλίσκει περὶ τὰ 13 χιλ)μα κρέατος έτησίως, ὡς ἐξάγεται ἐκ στατιστικῶν στοιχείων τοῦ κ. Νομοκτηνιάτρου 'Ιωαννίνων ἀφορώντων εἰς τὴν πόλιν 'Ιωαννίνων διὰ τὸ έτος 1954. Ἡ ποσότης αὐτῆ καταμεταίκατ' εἶδος ὡς ἐξῆς: Κρέας μόσχου 1,6 χιλ), βόειον 1 χιλ)μον, ἀρνίου 4,5 χιλ)μα, πρόβειον 2,2 χιλ)μα, ἐριφίου 1 χιλ)μον, αἰγός 2,6 χιλ)μα καὶ χοίρου 0,1 χιλ)μον.

Γ α λ α. Ὁ ἀγρότης τοῦ Ν 'Ιωαννίνων καταναλίσκει περὶ τὰ 38 χιλιόγραμματα νωποῦ γάλακτος έτησίως ὑπὸ μορφήν ροφήματος γάλακτος, γιασούρης, ξυνόγαλου, ὡς καὶ διὰ παρασκευῆν τραχανᾶ κ.λ.π.

Ὁ ἀστικὸς πληθυσμὸς καταναλίσκει περὶ τὰ 50—58 χιλιόγραμματα νωποῦ γάλακτος έτησίως.

Εἰς τοὺς λοιποὺς Νομοὺς τῆς 'Ηπείρου ἢ κατανάλωσις ἔχει κατὰ προσέγγισιν ὡς ἐξῆς:

Ν. Ἄρτης. Ἀγροτικὸς πληθυσμὸς 25 χιλιόγραμματα περίπου. Ἀστικὸς πληθυσμὸς 15 χιλιόγραμματα.

Ν. Θεσπρωτίας. Ἀγροτικὸς πληθυσμὸς 32 χιλιόγραμματα. Ἀστικὸς πληθυσμὸς 15 χιλιόγραμματα.

938 μς 23 χιλιογράμματα.

Ν. Πρεβέζης. Άγροτικός πληθυσμός 45 χιλιογράμματα. Άστικός πληθυσμός 64 χιλιογράμματα.

Είς τούς Νομούς Άρτης και Θεσπρωτίας ή μικρά παραγωγή γάλακτος άγελάδος; περιορίζει την κατανάλωσιν ιωπού γάλακτος έκ μέρους του άστικού πληθυσμού. Ό πληθυσμός ούτος άναπληροί την έλλειψιν ταύτην διά γάλακτος είς κυτία εισαγομένου έκ τής άλλςδαπής.

Τυρομαλακός. Η μέση έτησία κατανάλωσις κατ' άτομον του άγροτικού πληθυσμού ύπολογίζεται γενικώς είς 2,5 χιλ)μα. Έξαιρετικώς διά τόν Ν. Άρτης ύπολογίζεται είς 5 χιλ)μα λόγω τής μικράς ποσότητος του καταναλισκομένου ιωπού γάλακτος.

Άστικός πληθυσμός καταναλίσκει περί τά 6 χιλιογράμματα έτησίως κατ' άτομον.

Τυροσκληρός. Ό άγροτικός πληθυσμός δέν καταναλίσκει τυρόν σκληρόν (κεφαλοτύρι, κασέρι, γραβίεραν). Ό άστικός πληθυσμός καταναλίσκει κατά μέσον όρον 1,3 χιλ)μα έτησίως. Μικρός τμήμα του άστικού πληθυσμού, τó μάλλον εϋπορον, καταναλίσκει 2,5 έως 5 χιλ)μα σκληρού τυρού έτησίως. Η Ούσιωδώς όμως μικροτέρα κατανάλωσις τών πτωχών τάξεων, αί όποίαι είναι και αί πολυπληθέστεραι, υποβιβάζει τόν μέσον όρον είς την άνωτέρω ποσότητα του 1,3 χιλιογράμμου.

Μυζήθρα (γκίτζα). Τό ύποπροϊόν τούτο τής γαλακτοκομίας καταναλίσκεται κατά τó πλείστον ύπό του άγροτικού πληθυσμού τής περιφερείας.

Κρέας πτηνών. Η κατανάλωσις του άγροτικού πληθυσμού ύπολογίζεται είς 1 χιλιογράμμου διά τούς Νομούς Ίωαννίνων, Άρτης και Πρεβέζης και είς 0,6 χιλ)μα διά τόν Ν. Θεσπρωτίας. Τού άστικού πληθυσμού ή έτησία κατανάλωσις ύπολογίζεται γενικώς είς 0,6 χιλιογράμμου.

Άυγά. Η μέση έτησια κατανάλωσις του άγροτικού πληθυσμού ύπολογίζεται είς 50 αυγά διά τούς Νομούς Ίωαννίνων, Άρτης και Πρεβέζης και είς 30 διά τόν Νομόν Θεσπρωτίας.

Τού άστικού πληθυσμού ή έτησία κατανάλωσις ύπολογίζεται γενικώς είς 75 αυγά κατ' άτομον.

Ίχθύες. Η κατανάλωσις ίχθύων ύπολογίζεται διά τούς άλιεργάτας είς 3,8 χιλ)μα έβδομαδιαίως κατά 5μελή οίκογένειαν ή είς 40 περίπου χιλιογράμματα έτησως κατ' άτομον (3,8 X 52 = 198 : 5 = 40 χιλιογράμματα).

Η κατανάλωσις του λοιπού πληθυσμού, άγροτικού και άστικού, έξαρτάται έκ τής διαθεσίμου ποσότητος ίχθύων, ή όποία, ως έχει σήμερα, είναι άνεπαρκής να καλύψη τās ανάγκας του πληθυσμού.

Σανά. Ταύτα διατίθενται, σχεδόν έξ ολοκλήρου, διά τās κτηνοτροφικές ανάγκας του παραγωγού.

Κηρός. Έκ του προϊόντος τούτου τμήμα διατίθεται είς τās έκκλησίας τής περιφερείας. Η ύπόλοιπος ποσότης έξάγεται έξ Ήπειρου.

Δέρματα ζώων. Τό σύνολον

ΑΝΑΓΚΗ ΑΝΘΡΩΠΩΝ Ή Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΔΙΟΓΕΝΗΣ

ΣΤΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 6ης ΣΕΛΙΔΟΣ
προσθέσωμε πώς ή ψυχή στον πάνδημο συναγεμμό των κατοίκων ήταν ό γιατρός, που ήταν παρών όπου χρειαζότανε.

Άλλά να και μία τρίτη άποδειξις πώς δέν λείπουν οι άνθρωποι που τούς άρέσει να υπηρετούν για να σηκώσουν τó βιοτικό επίπεδο των χωριών μας. Σ' ένα χωριό τής Άττικής υπηρετούσε εδώ και λίγα χρόνια, μία δασκάλα. Ήταν μία ψυχωμένη κοπέλλα, που καταλάβαινε πώς μόνο με τά γράμματα που μάθαινε στα παιδιά του χωριού δένέξυφλούσε τó καθήκον τής. Κόρη με άνώτερα ιδανικά και με ήγεταικά προσόντα μάζεμε γύρω τής πολύ γρήγορα τά κορίτσια του χωριού και άρχισαν ή σπέρνη τόν σπόρο του ενδιαφέροντος για τó χωριό τους και τής άγάπης για τούς κατοίκους του. Τά κορίτσια με τήν καθοδηγησί τής μπήκαν άμέσως στη δουλειά. Μαζεύοντας άπό τó κατώγι του ένοδς σπιτιού μία διάστρα και άπό τού άλλου ένα χτένι, ακάρωσαν έναν άργαλειό και, με τήν βρήθεια τής δασκάλας, άρχισαν να ύφαινον.

Γιυλί γρήγορα όμως παρουσιάσθηκε ένα πρόβλημα. Τό νήμα ήταν άκριτό και έπρεπε να βρεθή τρόπος να τó άγοράζουμ, χωρίς να επιβαρύνουν τίς

οίκογένειές τους. Να λοιπόν τί βρήκαμε στο χωριό αυτό όταν τó έπισκεφθήκαμε. Μιά άλυσίδα άπό δουλειές, άλλα και άπό κατορθώματα. Ένα έντευκτήριο καλά στρωμένο με ύφαντά κάθε λογής ήταν στην διάθεση των κοριτσιών για να ξεκουράζονται άπό τήν δουλειά τής ήμέρας και να έχουν τήν ψυχαγωγία τους. Σε μία γωνιά ήταν ό άργαλειός, έπάνω στον όποιον ύφαιναν τά κορίτσια τά ύφαντά τους και ποδιές για τά φτωχά παιδάκια του χωριού. Σ' ένα άλλο σημείο του χωριού ήταν ένα κοτέτσι, όπου καμμία τριανταριά κόττες έδιναν τ' αυγά τής για ν' άγορασθή τó νήμα για τόν άργαλειό. Και πιό έξω, στην έξοδο του χωριού, ένα χωράφι σπαρμένο με καλαμπόκι, έτοιμαζόταν να έξοφαλίση τήν τροφή των όρνιθων του κοτεσιού. Πώς τά είχε καταφέρει όλα αυτά ή δασκάλα; Δέν ξέρομε, ή καλύτερα θά ήταν για πολύ μεγάλη ιστορία για να τήν γράψωμε. Έκείνο που ξέρομε είναι πώς ή Δασκάλα είχε ένθουσιάσει μικρούς και μεγάλους και όλοι ήταν έτοιμοι να τής δώσουν τήν βοήθεια που θά τούς ζητούσε. Γιατί όλα στο πρόσωπο τής κοπέλλας αυτής έβλεπαν—κι' ός μη τó καταλάβαιναν έναν άνθρωπο άπό εκείνους που έζητούσαν ό Διογένης με τó φανάρι του.

σχεδόν τής ποσότητος των δερμάτων ζώων διατίθεται είς τó έμποριον. Έκ ταύτης ποσοστόν 25% διατίθεται είς τά έπιτόπια θυροδιεψεία πρός κατεργασίαν, τó δε ύπόλοιπον ποσοστόν 75% έξάγεται έξ Ήπειρου.

Εριον προβάτου—Τρίχας αϊγός. Έκ των ειδών τούτων: α) μέρος, ύπολογιζόμενον κατά προσέγγισιν είς ποσοστόν 50%, χρησιμοποιείται ύπό των παραγωγών δι' ένδυσίν των και κατασκευήν σκεπασμάτων, β) ποσοστόν 25% περίπου διατίθεται είς τήν έπιτόπιον βιοτεχνίαν διά τήν κατασκευήν κιλιμιών και βελεντζών και γ) ποσοστόν 25% περίπου έξάγεται έξ Ήπειρου.

Δασικά προϊόντα. Τήν παραγωγήν και διάθεσιν των δασικών προϊόντων έλέγχει ή Δασική Ύπηρεσία: α) παρέχουσα άδειας ύλοτομίας δι' άτομικές ανάγκας ή πρός έμποριαν, β) εκδίδουσα τά πρωτόκολλα έξελέγξεως ή τās πιστοποιήσεις των παραχθέντων προϊόντων και γ) χορηγούσα τās άπαιτούμενας πιστοποιήσεις μεταφοράς. Έκ του έλέγχου τούτου ύπάρχουν στοιχεία τóσον διά τó είδος και τήν ποσότητα των άποληφθέντων προϊόντων όσον και διά τόν τρόπον διαθέσεως αυτών. Η κατανομή τής πρός έμποριον ποσότητος είς ταιαύτην διατιθέμενην πρός ικανοποίησιν έπιτοπίων αναγκών και είς έξαγομένην έξ Ήπειρου έβασίση είς τήν εκτίμησιν των τοπικών αναγκών, έπί τή βάση τής όποιας προσδιωρίθη ή έπιτόπιος καταλώσις. Τό άπομόνον ύπόλοιπον

έθειρήθη ως έξαγομένον έξ Ήπειρου.

31. Πίνακες καταναλώσεως άγροτικών προϊόντων κατά Νομούς. Διά τήν κατάρτισιν των πινάκων ό πληθυσμός εκάστου Νομού διηρέθη είς δύο βασικές κατηγορίας: α) είς παραγωγούς και β) είς λοιπούς καταναλωτάς.

Είς τήν κατηγορίαν των παραγωγών περιλήφθη, κατά κανόνα, τó σύνολον τού άγροτικού πληθυσμού. Κατ' εξαίρεσιν, προκειμένου περί προϊόντων, των όποιων ή παραγωγή εύρίσκειται είς χείρας όλίγων, εύχερώς διακριθουσέων, έλήφθη ύπ' όψιν ό αριθμός των πραγματικών παραγωγών. Η λύσις σϋτη προσιδιάζει πρός τó εφαρμοζόμενον έν Ήπειρω σύστημα κλειστής άγροτικής οίκονομίας καθ' ό εκάστη άγροτική οίκογένεια παράγει εκείνα τά είδη, τά όποια αναγκαιούσιν είς αυτήν. Τούτο βεβαίως δέν επιτυγχάνεται άπολύτως, άφ' ένός έλλείπει των αναγκαίων κεφαλαίων και άφ' έτέρου διότι δέν προσφέρονται όλα τά εδάφη δι' όλας τās ποικιλίας καλλιεργειών. Ένεκα τούτου, παρά τó εφαρμοζόμενον σύστημα οίκονομίας, λαμβάνουν χώραν είς ευρείαν έκτασιν συναλλαγαι μεταξύ των άγροτών έπί άγροτικών προϊόντων είτε δι' ανταλλαγής μεταξύ των ειδους πρός είδος, είτε δι' άγοράς διά χρήματος τή μεσολαβήσει μικροπωρών. Αί συναλλαγαι αύται έπί άγροτικών προϊόντων μεταξύ άγροτών δέν έλήφθησαν ύπ' όψει διά τόν καταρτισμόν των πινάκων.

ΣΤΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Τὸ κατσίκι στους ἠπειρωτικούς δρύλους

Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου

Ἐδώ, λέει ἡ Ἠπειρωτικὴ παράδοση, ἦταν τὸ καλύδι μιᾶς γρηᾶς, ὅπου ζούσε μὲ τὰ κατσίκια τῆς. Πέρασε ὁ χιονερὸς Φλεβάρης, κι' ἦρθε ὁ Μάρτης περισσότερο κακὸτροπος καὶ παγερός, σωστός γδάρτης καὶ παλουκοκάφτης. Ἄλλῃ, νά! Ἐφεξε ἡ ἡμέρα τοῦ Εὐαγ γελισμοῦ κι' ὁ Θεὸς ἔδωσε κι' ἄλλαξε ὁ καιρὸς μονομιάς. Ἐνας ἥλιος λαμπερὸς φάνηκε, τὰ χιόνια ἄρχισαν νὰ λιώνουν καὶ τὰ κατσίκια τῆς γρηᾶς ξεπετάχτηκαν στὴ βοσκὴ πηδηχτὰ καὶ χαρῶμενα. Κι' ἡ δευτέρα κι' ἡ τρίτη κιὲ ἡ ἄλλη ἡ ἡμέρα τὸ ἴδιο. Καιρὸς θαύμα, ἀνοιξη, «μπεχάρ»! Κατὰ τὰ μεσάνυχτα τῆς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Μαστιοῦ ἡ γρηᾶ ξύπνησε· εἶδε ξαστεριά, εἶδε καλωσύνη καὶ δὲν κρατήθηκε ἀπὸ τὴ χαρὰ τῆς. Ἄνοιξε τὸ παραθύρι τῆς καὶ βλέποντας τὸ Μάρτη, ποὺ πῆγαινε νὰ κοιμηθεῖ γιὰ νὰ ξυπνήσει τὸν ἄλλο χρόνον, τοῦ φώναξε κοροϊδευτικά:

«Πρίτς Μάρτ' τὰ χιόνια σ'
τὰβγαλε ἡ γρηᾶ τὰ γιδάκια τῆς
ἔβγαλε καὶ τὰ κατσικάκια τῆς»

Ὁ Μάρτης θύμωσε καὶ γύρισε πίσω μανιασμένος. Δανεῖζεται μιὰ μέρα ἀπὸ τὸ Φλεβάρη δίνοντάς του ὑπόσχεση ὅτι θὰ τοῦ τὴν ἐπιστρέψει τοῦ χρόνου — δὲν κράτησε ὅμως τὸ λόγο του, γι' αὐτὸ κι' ἀπὸ τότες ὁ Φλεβάρης ἔμεινε κουτσὸς καὶ τὸν λένε Κουτσοφλέβαρο — ξεσηκώνει γρήγορα - γρήγορα τὰ σύγνεφα καὶ τοὺς ἀέρηδες καὶ γιομίζει τὴν Κατσικὰ καὶ τὰ γύρω μὲ χιόνια καὶ πάγους. Κι' ὅταν μπῆκε ὁ Ἀπρίλης κι' ἄρχισαν τὰ χιόνια νὰ λιώνουν, φάνηκε στὸ λόφο ἡ γρηᾶ μαρμαρωμένη ἀνάμεσα στὰ παγωμένα κατσίκια τῆς, ἔτσι ὅπως τὴ βλέπουν οἱ διαβάτες καὶ σήμερα.

***

Ἀμέτρητα εἶναι τὰ λογοπαίγνια, οἱ παροιμιές, τὰ αἰνίγματα, τραγουδιὰ καὶ ἄλλα πνευματικὰ Ἠπειρωτικὰ ἀθλήματα ὅπου ἀναφέρονται στὰ γιδοκάτσικα.

Οἱ Ζαγορίσιοι κοροϊδεύουν τὰ κου-

♦♦♦♦♦
Ἔργο τοῦ λαογράφου κ. Ε. ΜΠΟΓΚΑ

♦♦♦♦♦
μερικὴ συρρίξια παιδιὰ λέγοντας:

«Κούρι, κουριμάδι
Μπάκακα Κατσίκω!»

(1) Ὑπάρχουν πολλές παραλλαγές τοῦ τρίστιχου στὰ διάφορα χωριὰ τῆς Ἠπείρου καὶ στὴν ἄλλη Ἑλλάδα.

(Μπα! κακὴ Κατσίκω)

λένε ἐπίσης στὰ χωριὰ τοῦ Ζαγοριοῦ, στὰ Γιάννενα κι' ἄλλοῦ λογοπαίζοντας:

Γίδες, εἶδες, μὲ κατσίκια;
ἐνῶ στὴν Κόνιτσα ἔχουν πλέξει καὶ αἰνίγμα γιὰ τὴν κατσίκια:

Γυναίκα εἶμαι

γένεια ἔχω

Ἄν ἤμουνα περβολάρης

δὲ θ' ἄφηνα λάχανο

ὅπως ἔχουν φτιάξει καὶ τὸν γλωσσοδέτη:

Μιὰ γίδα δίμαργη
διμιργοπυργοκέρατη
Κάνει κατσίκια δίμαργα
διμιργοπυργοκέρατα.

Ἡ Γιαννιώτικη θυμσοφία ἔχει φτιάξει καὶ παροιμιές:

Ἄν τὸν καν' ἡ γίδα στὸ σμάκ'

κάν' κι τὸ σμάκ' στ' γίδα

ποὺ θέλει νὰ εἶπει ὅτι ἡ γίδα τρώγει τὰ φύλλα ἀπὸ τὸ σμάκι (εἶδος θάμνου), ἀλλὰ ἔρχεται ὥρα ποὺ τὸ τομάρι τῆς τὸ κατεργάζονται οἱ ταμπάκηδες μὲ σμάκι, ἐπειδὴ οὗτὸ ἔχει καὶ θυρσιδεϊκὲς ιδιότητες. Ἔτσι τὸ σμάκι ἐκδικεῖται τὴν κατσίκια.

Μὲ τὴν ἴδια σημασία συνηθίζεται οὕτως Ἠπειροῦ καὶ μιὰ ἄλλη παροιμία:

Ἄν τὸν κάνει ἡ γίδα στὸ πουργάρι

θὸ τὸβρει στὸ τομάρι

γιατὶ μὲ πρινοκόκκι(1) δάφουν τὸ τομάρι τῆς.

Στὰ Γιάννενα κι' ἄλλοῦ λένε ἀκόμα καὶ «γκιόσσα» δηκτικὰ τὴν ξεπερασμένη σὲ χρόνια καὶ ὁμορφιά γυναίκα, κατὰ τὴν ἀποσβεθικὴν τὸ γάλα αἰγῶν. Γιατὶ γκιόσσα λένε στὰ Ἠπειρωτικὰ χωριὰ καὶ τὴν «παληϊδα», ποὺ ἔχει κάνει ἀπάνω ἀπὸ 6 καὶ 7 κατσίκια κι' ἔσβησε τὸ γάλα τῆς καὶ ποὺ δὲ μπορεῖ νὰ κρύψει τὰ χρόνια τῆς, γιὰ

τὴ κάθε χρόνος καὶ γέννα γράφονται στὰ κέρατά τῆς μ' ἓνα ζουνάρι, μὲ μιὰ στεφάνη στρογγυλή. Ὅσα ζουνάρια ἔχει, λένε οἱ τσομπάνηδες, ἀπὸ τόσα κατσίκια εἶναι. Ἄλλῃ γιὰ τοὺς παλιούς Γιαννιώτες γλεντζέδες, γιὰ τοὺς «καραμπέρηδες» δὲν εἶχε καὶ τὴση σημασία αὐτό:

«Μιὰ Κυργιακή, μιὰ Πασχαλιά
καὶ μιὰ καλὴν ἡμέρα

Καραμπεριά συνάχτηκε

στὸν Πέτρο τὸ Τζαβέλλα.

Πῆραν μεζὲ γιὰ τὸ κρασί,

πῆραν μιὰ παλιογιδα.

Ἄν τὸν σὰς κάνω, βρὲ παιδιὰ

χειρότερη δὲν εἶδα».

Ἄλλῃ καὶ οἱ Σαρακατσάνοι ἔχουν σὲ ὑπόληψη τὰ τραγιὰ καὶ τὰ κατσί-

(1) κ. κρεμέζι, παράσιτο τοῦ πρίνου (πουργαριῦ), «κόκκος ὁ βαφικὸς» κια, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὸ παρακάτω ἀποκρητάτικο ποιμνικό:

Τώρα τὸ κατάλαβα
βρὲ ντουγγιά, παλιοντουγγιά,
πὼς χορεύουν τὰ παιδιὰ,
σὰν τὰ μπάρτζια τὰ τραγιὰ,
πὼς χορεύουν τὰ κορίτσια
σὰν τ' ἀρνιά, σὰν τὰ κατσίκια.

Μὲ κατσίκι παρομοιάζεται σήμερα

σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ νεῖο καὶ πεταχτὸ κορίτσι, ποὺ ξεπετιέται τώρα στὴ «μοντέρνα» ζωὴ μὲ τὸν γυλιὸ στὸν ὦμο καὶ δρασκαλαίει τὰ βράχια διεκδικώντας τὸν τίτλο τοῦ ἀγριοκάτσικου. Ἄλλῃ ποῖος θὰ φανταζόταν ὅτι ἡ μωροδιὰ τῆς κατσίκας θὰ εἶχε καὶ κοροκτόνα ἀποτελέσματα; Κι' ὅμως στὸ Μέτσοβο πιστεύουν ὅτι εἶναι ἀδύνατο νὰ ζήσει κορηὸς σὲ σπίτι ποὺ ἔχει στὸ κατῶ κατσίκες, ὅπως δὲν μπορεῖ νὰ ζήσει, ὅταν στὸ κατῶ ἔχει ἀποθηκευθεῖ χόρτο.

Ἄν τὸν γιὰ τὸν ἀφθονοπολλαπλασιασμὸ τῶν ἀγριοκάτσικων, ξέρουν οἱ γρηᾶς στὴ Β. Ἠπειρο πὼς γίνεται. Στὰ Καλύβια τοῦ Μούρτου τὴν πρωτοχρονιά ἡ μάκω παίρνει κλαδιά, τὰ ρίχνει ἀπάνω στὴ φωτιά καὶ λέγει τούτῃ τὴν εὐχή:

ΣΤΗΝΕΧΕΙΑ ΕἰΣ ΤΗΝ 15ην ΣΕΛΙΔΑ

ΜΕΡΙΚΗ ΥΠΟΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΣ Η ΑΦΑΝΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑ

ΣΤΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 4ης ΣΕΛΙΔΟΣ
πρός τὸν πληθυσμὸν μας, μεταξὺ συγκεντρωμένους κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν περιοχὴν τῆς πρωτευούσης. Τὸ αὐτὸ περίπου φαινόμενον ἐπαγγελματικῷ πληθωρισμῷ ἐκδηλοῦται καὶ εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰς κρατικὰς καὶ τὰς παρακρατικὰς ὑπηρεσίας καὶ ὀργανισμούς, ὡς καὶ εἰς τὰς τραπεζὰς, παρὰ τὸν περιορισμὸν τῆς δραστηριότητος τῶν τελευταίων εἰς τὸ τέταρτον σχεδὸν τῆς προπολεμικῆς. Ὡς ἐκ τούτου, μέγα μέρος τῆς μεταπολεμικῆς σὺξήσεως τοῦ τόκου ὀφείλεται εἰς τὴν πέραν τοῦ ἀρίστου σημείου διόγκωσιν τῶν διοικητικῶν δαπανῶν τῶν Τραπεζῶν. Ἐν σχέσει, ἐξ ἄλλου, πρὸς τοὺς τακτικούς πολιτικούς καὶ στρατιωτικούς δημοσίους ὑπάλλους, διαπιστοῦται ὅτι, ἐνῶ οὗτοι τῷ 1927 ἦσαν 54.125, τῷ 1939 ἀνῆλθον εἰς 85.688, διὰ νὰ φθάσουν τῷ 1953 τὰς 140.000 περίπου.

Οὕτω ἐξηγεῖται διατί εἰς τὴν τριτογενῆ παραγωγικὴν δραστηριότητα ἀπασχολοῦνται ἤδη τὰ 24,60)ο τοῦ συνόλου τῶν ἀπασχολουμένων, ἐνῶ ἡ δευτερογενὴς περιορίζεται εἰς τὰ 15,40)ο, διὰ νὰ παραμείνουν τὰ 60)ο τῶν ἐργαζομένων ἀπασχολούμενα εἰς τὴν πρωτογενῆ παραγωγικὴν δραστηριότητα, ποσοστὸν ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ ὄριον διὰ νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ χώρα μας ὡς ὑποανάπτυκτος ἢ γεωργικῆ.

Ὁ πληθωρισμὸς οὗτος τῶν μεσολαβητικῶν ἐπαγγελμάτων ὑπελογίσθη ὅτι ἐπιβαρύνει παρ' ἡμῖν τὸ κόστος παραγωγῆς διὰ τῆς προσθήκης εἰς αὐτὸ ἴσου περίπου ἀριθμοῦ νομισματικῶν μονάδων κόστους διανομῆς τῶν ἀγαθῶν. Ἐνδεικτικῶς παραθέτομεν ἐξηκριθωμένα στοιχεία ἐπὶ τῆς κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος πωλήσεως τῶν σταφυλῶν εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν Ἀθηνῶν, περιλαμβάνοντα εἰς ποσοστὰ τὰς ἐπομένας δαπάνας: Παραγωγῆς 50)ο, μεσιτῶν 1,7)ο, συγκεντρώσεως εἰς τόπον παραγωγῆς 0,50)ο, φορτωτικῶν καὶ μεταφορικῶν εἰς τόπον φροτώσεως 0,10)ο, συσκευασίας 1,40)ο, μεταφορικῶν εἰς τόπον καταναλώσεως 3,90)ο, λοιπῶν δαπανῶν 0,80)ο καὶ χονδρικοῦ καὶ λιανικοῦ ἐμπορίου 41,60)ο. Διὰ λόγους συγκρίσεως,

Η ΜΟΝΑΔΙΚΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΕΤΑΙΡΙΑ

ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ

Σ. ΡΕΣΤΗΣ & ΣΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 7 — ΑΘΗΝΑΙ

ΤΗΛΕΦΩΝΑ :

30.973 - 30.974 - 30.975 - 33 615 - 34.939

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ : ΝΕΑ ΜΕΓ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 31

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ : 73 - 173

ΠΑΤΡΑΙ : ΟΘΩΝΟΣ — ΑΜΑΛΙΑΣ 72

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 38-34

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΚΑΡΑΜΑΓΚΑ - ΡΙΟ (ΠΑΤΡΑΙ)

ἄς σημειωθῇ ὅτι ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ ἐκ τοῦ σταδίου τῆς διανομῆς τῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν ἐπιβαρύνει τοῦ κόστους παραγωγῆς τῶν ἀνέρχεται μόνον περὶ τὰ 30)ο.

Ὡς πρὸς τὴν εἰς ἅπαντας τοὺς τομείς τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος μερικὴν ὑποαπασχόλησιν λεκτέον, τέλος, ὅτι κατ' ἐπισήμους ὑπολογισμὸς τὸ αὐτὸ ἀκαθάριστον ἔθνικόν προῖόν μας, τὸ ἐπιτυγχάνομεν διὰ τῆς μερικῆς ἀπασχολήσεως τῶν ἤδη ἐργαζομένων, θὰ ἦτο ἐφικτὸν νὰ ἐξασφαλισθῇ διὰ τῆς πύθρου ἐν χρόνῳ ἀπασχολήσεως τῶν τριῶν τετάρτων αὐτῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν καταλλήλων ὀργανωτικῶν μεθόδων καὶ μέσων. Δυνάμεθα ὡσαύτως νὰ προσθέσωμεν ὅτι κατὰ γενομένην ἐκτι-

μησιν ἡ σήμερον ὑφισταμένη μερικὴ χρονικῶς ὑποασχόλησις προκαλεῖ κατ' ἔτος ἀπώλειαν ἐργασίας ἰσοδυναμοῦσαν πρὸς ποσοστὸν 18)ο κατὰ μέσον ὄρον τῶν ἀμοιβῶν τῆς ἐργασίας ἢ πρὸς ἀπώλειαν 800.000 ἕως 900.000 πλήρως ἀπασχολομένων ἀτόμων.

Ἡ ὡς ἄνω κατάστασις τῆς μερικῆς ὑποαπασχολήσεως συνετέλεσεν ἐπιπροσθέτως εἰς τὴν διαμόρφωσιν παρ' ἡμῖν τῆς νοοτροπίας καὶ τῆς ψυχολογίας τῆς ἀκόπου καρπώσεως εἰσοδημάτων εἰς βάρος τῆς καταναλώσεως. Εἰς τοῦτο θεβαίως συνέτεινε σοβαρῶς καὶ ἡ ἀσκηθεῖσα κρατικὴ πολιτικὴ ἀντιμετώπισις τοῦ προβλήματος τῆς ὑποαπασχολήσεως.

ΚΛΑΥΔΙΟΣ ΜΠΑΝΤΑΛΟΥΚΑΣ

ΟΙ ΜΑΣΤΙΤΙΔΕΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Οι μαστοί ή μαστάρια είναι χωρίς αμφιβολία τα σπουδαιότερα και χρησιμότερα όργανα των γαλακτοφόρων ζώων μας. Από την καλή κατάσταση των μασταριών εξαρτάται, όχι μόνον το εισόδημα σε γάλα του κτηνοτρόφου αλλά και η καλή υγεία και η κανονική ανάπτυξη των νεογενήτων. Το μέλλον ενός κοπαδιού ή μιάς αγέλης και η απόδοσις των επιχειρήσεων, εξαρτώνται πολύ από την υγεία και καλή λειτουργία των μαστών των θηλυκών των. Οι μαστοί όμως είναι όργανα λεπτά και παθαίνουν εύκολα από διάφορες αρρώστειες. Μία μεγάλη κατηγορία παθήσεων των μαστών είναι οι μαστίτιδες ή οι οποίες οφείλονται σε διάφορα αίτια: Τέτοια είναι η κακή τροφή, τα χτυπήματα, τα τραύματα, το κρυολόγημα, το φράξιμο των θηλών, το πλάκωμα από το ζώο, οι ακαθαρσίες και τα διάφορα μικρόβια όπως ο στρεπτόκοκκος, ο σταφυλόκοκκος, ο παράτυφος, ο νεκροβάκιλλος, και διάφορα άλλα. Οι μαστίτιδες έχουν επίδρασι πρώτον, στην ποσότητα, του γάλακτος το οποίο ολιγοστεύει ή κόβεται τελείως. Δεύτερον στην ποιότητα του γάλακτος το οποίο παρουσιάζει έλαφρες ή σοβαρές αλλοιώσεις. Γίνεται π.χ. νερουλό, κόβει εύκολα, παίρνει χρώμα γαλάζιο, ή γκριζό ή κοκκινωπό, έχει άσπρα κομματάκια, ή λίγο αίμα ή μοιάζει με έμπυο. Το γάλα αυτό είναι επικίνδυνο για τον άνθρωπο και βλαβερό πολύ στην τυροκομία. Τρίτον, η μαστίτις έχει κακό αντίκτυπο στην γενική υγεία του ζώου το οποίο πολλές φορές παρουσιάζει πυρετό, άνορεξία και διάρροια και τέταρτον, στην υγεία του μικρού ζώου που άνωππο βυζαίνει από άρρωστο μαστό, γάλα χαλασμένο και γεμάτο μικρόβια. Οι μαστίτιδες είναι πιο συχνές στα πρωτόγεννα ζώα και στα πολύ γαλάρια. Στην αρχή τα μαστάρια φαίνονται πρησμένα, τεντωμένα, κόκκινα, ζεστά και πονάνε. Αν τα πιάσουμε με το δάκτυλο, διατηρούν το βαθύλωμα του δακτύλου. Αυτή η άρχική κατάσταση λέγεται απλή συμφορησις και συνήθως γιαιτρεύεται σε 2—3 ημέρες. Αν δεν γιαιτρευτή, χειροτερεύει και τότε έχουμε την πραγματική μαστίτιδα. Η μαστίτις, όταν είναι έξεια έχουμε ζώων με πυρετό, μελαγχολία, άνορεξία, βογγητά, πρήξιμο στην κοιλιά, αδυναμία. Η κακή αυτή κατάσταση σταματά μετά 5—6 ημέρες όποτε αρχίζει η καλλιτέρευσις αλλά το γάλα δεν ξαναγυρίζει, μένει για πάντα ελαττωμένο. Καμμιά φορά το μαστάρι κάνει απόστημα που μπο-

Υπό κ. ΘΕΟΣΑΝΟΥΣ ΜΑΝΙΑ

ρεί να καταλήξει και σε γάγγραινα και να πεθάνει το ζώον. Όταν η μαστίτις είναι χρονία, και γίνεται χρονία όταν δεν τη γιαιτρέψουμε καλά, τότε το μαστάρι στεριεύει ή βγάζει ελάχιστο γάλα, γίνεται άτροφικό, ζαρώνει και παρουσιάζει σκληρούς κόμπους. Τα ζώα είναι άχρηστα για γάλα, μπορούν όμως να παχύνουν για τον χασάπη. Άλλοτε η χρονία μαστίτις κάνει ογκώδες το μαστάρι το οποίο βγάζει ένα υγρό πυώδες. Αυτά τα ζώα δύσκολα παχαίνουν. Για να μην έχουμε μαστίτιδες, πρέπει να πέρνωμε ώρισμένα προφυλακτικά μέτρα. Τέτοια μέτρα είναι τα εξής: Την πρώτη μέρα μετά την γέννα καθαρίζουμε καλά με σαπούνι και ζεστό νερό, τα πισινά πόδια και τα μαστάρια του ζώου που λερωθήκανε κατά τον τοκετό. Κάνουμε καθαρή στρωμή από φρέσκο άχυρο ή με φιλή καθαρή άμμο. Προτού βυζάξει το νεογέννητο ή προτού αρμέξουμε, σκουπίζουμε το μαστάρι με στεγνό καθαρό πανί, απαιτούμε δε από τον αρμέκτη να έχει κομμένα νύχια να πλήνη τα χέρια του και να βάλει λίγο καθαρή βαζελίνη στα δάχτυλά του. Τα άρρωστα ζώα από κατακράτησι ύστερου, λευκόρροια ή μαστίτιδα, πρέπει να τα έχουμε χωριστά. Να περιποιούμεθα καταλλήλως τα σκασίματα, τα γδαρσί-

ματα και τις πληγές της ρόγας ή του μαστού. Να αρμέγουμε δε μαλακά πιάνοντας την ρόγα με τον αντίχειρα και δείκτη. Μερικοί συνιστούν ένα κάλυμμα κατάλληλο σαν σακούλα του μαστού που τον προστατεύει διαρκώς από διάφορες αιτίες που προκαλούν μαστίτιδα. Αν παρ' όλα αυτά παρουσιασθή μαστίτις, πρέπει να πάρωμε τα μέτρα μας. Είναι σοβαρά άρρωστεια γιατί προσβάλλει πολύ λεπτό όργανο και υπάρχει μέγας κίνδυνος να άχρηστευθύν ή να χαθύν τα ζώα μας. Πρώτη μας δουλειά είναι να βάλουμε σε ξεχωριστό σταύλο τα άρρωστα ζώα και να τα περιποιείται ένας σταυλίτης που να μην πλησιάζει καθόλου τα γερά ζώα, μέχρις ότου περάσει η άρρωστεια. Ύστερα θα καλέσωμε έναν καλόν κτηνίατρο γιατί η θεραπεία της μαστίτιδος δεν είναι δική μας δουλειά. Τους άρρωστους μαστούς θα τους αρμέγουμε συχνά, κάθε 2 ώρες και την νύχτα ακόμη. Το άρρωστο γάλα θα το ρίχνωμε μέσα στον λάκκο των ούρων, όχι όπου τύχει. Μετά χρειάζεται απολύμανσις με ασβέστη του σταύλου, αντικατάστασις της στρωμνής με άλλη καθαρή και όσες αγελάδες δεν μπορέση ο γιαιτρός να της κάνει τελείως καιλί τις στέλνωμε το γρηγορότερο στο χασάπη. Καθένα ζώο ύποπτο μαστίτιδος δεν πρέπει να κρατήσωμε στο σταύλο γιατί άποτελεί μεγάλο κίνδυνο για τα υπόλοιπα.

ΤΟ ΚΑΤΣΙΚΙ ΣΤΟΥΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥΣ ΘΥΛΟΥΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 13ης ΣΕΛΙΔΟΣ

Μπρούσια αυγά, μπρούσια πουλιά
Μπρούσια γίδια, μπρούσια άρνια
Μπρούσια γρόσια και φλωριά
Τα πρόβατα είναι θλογημένα.
Τα γίδια καταραμένα.

Πώς έγιναν τα άγρια κάρσικα. Στη Θεσπρωτία (Παραμυθιά) πιστεύουν ότι ο Χριστός είχε πρόβατα κι' ο Διάολος είχε γίδια και φύλαγε. Γι' αυτό τα πρόβατα είναι θλογημένα, ενώ τα γίδια είναι καταρασμένα. Κι' όσο ο ύπνος κοντά στα πρόβατα είναι άγιωτικό πράμα, τόσο ο ύπνος κοντά στα κατσίκια είναι κακό πράμα, γιατί όπως λέει ο Χρηστοβασίλης έχει να κάνει ο Έξαπέδης στα γίδια, έπειδή γίνεται κι' αυτός συχνά γίδι και πειράζει τον κόσμο.

Ο Χριστός, λοιπόν, άρμεε τα πρόβατα κι' έβγαλε γάλα άσπρο. Ο Διάτανος άρμεε κι' αυτός τα γίδια κι' έβγαζε γάιμα. Μία μέρα σηκώνεται και πααίν' στη στάνη του Χριστού και του λέει: «Γιατί εσύ άρμέζ' και βγάεις γάλα άσπρο, κι' εγώ άρμέω και βγάζω γάιμα!»

Ο Χριστός του άπαντάει: «Στάσου νάρβω εγώ ν' άρμέξω τα γίδια σ' να ιδώ».

Πααίν' ο Χριστός — μεγάλο - ν - τ'ονμά τ' — τ' άρμέει τα γίδια και βγάζει γάλα άσπρο, κάτασπρο. Μά, καθώς άρμεγε το καθένα του έδινε και μία με τη φλόερα του και το βούλωνε στα γόνατα.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Ο ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΖΗΤΕΙ ΟΠΩΣ ΚΑΤΑΣΤΟΥΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑΙ ΑΙ ΣΥΝΘΗΚΑΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ

ΚΑΘΥΣΤΕΡΙΜΕΝΗ Η ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΙΣ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΒΑΣΙΚΟΥΣ
ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΗΣ

Ἡ Π.Σ.Ε.Γ.Σ ἐπέδωκε πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὸ ψήφισμα τοῦ Πανελληνίου Ἀγροτοσυνεταιριστικοῦ Συνεδρίου τῆς 25ης Νοεμβρίου 1956.

Εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Συνεδρίου αὐτοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον συμμετέσχον 2.663 ἐκπρόσωποι ἐξ ὅλης τῆς Ἑλλάδος, ἀντιμετώπισθησαν καὶ συνεζητήθησαν ἅπαντα τὰ ἀπασχολοῦντα τὸν ἀγροτικὸν κόσμον προβλήματα, ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ γενικότερου συμφέροντος τῆς Χώρας.

Ἡ σύγκλησις τοῦ Συνεδρίου αὐτοῦ κατέστη ἀναγκαία ὡς ἐκ τῆς σοβαρᾶς ἐπιδεινώσεως τῆς καταστάσεως εἰς τὴν ἀγροτικὴν οἰκονομίαν, ἣτις ἐγκυμονεῖ ἀμέσους καὶ σοβαροὺς κινδύνους καταρρευσῶς τῆς, ἐὰν δὲν ληφθῶν ἀποφασιστικὰ μέτρα πρὸς ἐπίλυσιν τῶν κυρίων προβλημάτων τῆς. Πολλὰ τῶν μέτρων τοῦτων εἶχε θέσει ἡ Συνομοσπονδία διὰ τοῦ ἀπὸ 27-1-1946 ψηφίσματος τῆς Γενικῆς Συνελεύσεώς τῆς.

Σκοπὸς τοῦ Συνεδρίου ἦτο ἡ ἐμφάνισις τῶν γενικῶν ἢ ἐιδικῶν ἀγροτικῶν θεμάτων καὶ ἡ θεμελίωσις τῶν βάσεων ἐπιλύσεως αὐτῶν, ὥστε νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἀναδημιουργία τῆς ἑλληνικῆς ὑπαίθρου διὰ τῆς αἰξήσεως καὶ προστασίας τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς καὶ τοῦ ἀγροτικοῦ εἰσοδήματος, καθὼς καὶ διὰ τῆς ἐξυψώσεως τοῦ ἐκπολιτιστικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἀγροτῶν.

Αἱ ἐργασίαι τοῦ Συνεδρίου, διαρκήσασαι ἐπὶ ἑπταήμερον κατέληξαν εἰς τὸ ὑποβληθὲν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ψήφισμα.

***

Ἐν ἀρχῇ τοῦ ψηφίσματος διατυπῶνται ἡ διαμαρτυρία τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου διὰ τὴν ἐκ μέρους Μεγάλων Δυνάμεων παραβίασιν τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ο.Η.Ε. καὶ καταγγέλλονται ἰδιαιτέρως τὰ βάρβαρα μέτρα τὰ ὁποῖα μετέρχεται ἡ Μ. Βρετανία διὰ νὰ κατσπνίξῃ τὴν φωνὴν τῶν ἀδελφῶν μας Κυπρίων.

Ἐν συνεχείᾳ ἀπευθύνεται μῆνυμα αἰσιοδοξίας καὶ πίστεως τοῦ κόσμου διὰ τὸ μέλλον τῆς Χώρας, δοθέντος ὅτι αὐτὴ ἐγκλείει τεραστίαις πηγὰς καὶ δυνάμεις πλοῦτος, ὥστε νὰ ἐπαυξήσῃ τὸ ἔθνικόν της εἰσόδημα καὶ πέραν τοῦ τριπλασίου. Ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο νὰ ἐγκαταλειφθῶσι παλαιαὶ μέθοδοι καὶ συστήματα καὶ νὰ προσαρμολοθῇ ὁ οἰκονομικὸς μας μηχανισμὸς πρὸς τὰς σύγχρονους προόδους τῆς ἐπιστήμης καὶ τεχνικῆς. Καταδικάζονται ἀντιθέτως ὅλα αἱ κατὰ καιροὺς διατυπωθεῖσαι ἀπόψεις ὅτι ἡ χώρα μας εἶναι καὶ θὰ παρμενίει πτωχὴ καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ λύσις τοῦ δημογραφικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ προβλήματος εὐρίσκειται εἰς τὴν μετανάστευσιν 2.000.000 Ἑλλήνων.

πρὸς ἐπιτυχίαν ὅμως τῆς προσπάθειάς ταύτης ἀνάγκη ἀπαραίτητος εἶναι ὅπως καταρτισθῇ ἓνα ὠλοκληρωμένον οἰκονομικὸν πρόγραμμα ἀναπτύξεως τῆς Χώρας, διὰ τῆς συνεργασίας τῆς πολιτικῆς καὶ πνευματικῆς ἡγεσίας τοῦ τόπου καὶ τῆς συμμετοχῆς ἐκπροσώπων τῶν συνεταιριστικῶν, ἐπαγγελματικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ὁργανώσεων καὶ νὰ τεθοῦν αἱ βάσεις τῆς ἐπιστημονικῆς ὁργανώσεως καὶ ἀναπτύξεως ὅλων τῶν παραγωγικῶν μας πηγῶν. Τὸ πρόγραμμα αὐτὸ δέον νὰ τύχῃ, διὰ κοινῆς συμφωνίας, τῆς ἐγκρίσεως ὅλων τῶν κομμάτων.

Ὁ ἀγροτικὸς κόσμος διὰ τοῦ συνελθόντος συνεδρίου ἀπαιτεῖ τὴν ὀλοκληρωτικὴν κινητοποίησιν τῶν διαφόρων δυνάμεων τοῦ ἔθνους ὥστε νὰ καταστή δυνατὴ ἡ βελτίωσις τῶν συνθηκῶν ζωῆς αὐτοῦ, ἀφοῦ ἡ ἀγροτικὴ οἰκονομία ἀποτελεῖ τὸν κορμὸν τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας.

Ἐν συνεχείᾳ ἀπευθύνεται μῆνυμα αἰσιοδοξίας καὶ πίστεως τοῦ κόσμου διὰ τὸ μέλλον τῆς Χώρας, δοθέντος ὅτι αὐτὴ ἐγκλείει τεραστίαις πηγὰς καὶ δυνάμεις πλοῦτος, ὥστε νὰ ἐπαυξήσῃ τὸ ἔθνικόν της εἰσόδημα καὶ πέραν τοῦ τριπλασίου. Ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο νὰ ἐγκαταλειφθῶσι παλαιαὶ μέθοδοι καὶ συστήματα καὶ νὰ προσαρμολοθῇ ὁ οἰκονομικὸς μας μηχανισμὸς πρὸς τὰς σύγχρονους προόδους τῆς ἐπιστήμης καὶ τεχνικῆς. Καταδικάζονται ἀντιθέτως ὅλα αἱ κατὰ καιροὺς διατυπωθεῖσαι ἀπόψεις ὅτι ἡ χώρα μας εἶναι καὶ θὰ παρμενίει πτωχὴ καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ λύσις τοῦ δημογραφικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ προβλήματος εὐρίσκειται εἰς τὴν μετανάστευσιν 2.000.000 Ἑλλήνων.

Πρὸς ἐπιτυχίαν ὅμως τῆς προσπάθειάς ταύτης ἀνάγκη ἀπαραίτητος εἶναι ὅπως καταρτισθῇ ἓνα ὠλοκληρωμένον οἰκονομικὸν πρόγραμμα ἀναπτύξεως τῆς Χώρας, διὰ τῆς συνεργασίας τῆς πολιτικῆς καὶ πνευματικῆς ἡγεσίας τοῦ τόπου καὶ τῆς συμμετοχῆς ἐκπροσώπων τῶν συνεταιριστικῶν, ἐπαγγελματικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ὁργανώσεων καὶ νὰ τεθοῦν αἱ βάσεις τῆς ἐπιστημονικῆς ὁργανώσεως καὶ ἀναπτύξεως ὅλων τῶν παραγωγικῶν μας πηγῶν. Τὸ πρόγραμμα αὐτὸ δέον νὰ τύχῃ, διὰ κοινῆς συμφωνίας, τῆς ἐγκρίσεως ὅλων τῶν κομμάτων.

Ὁ ἀγροτικὸς κόσμος διὰ τοῦ συνελθόντος συνεδρίου ἀπαιτεῖ τὴν ὀλοκληρωτικὴν κινητοποίησιν τῶν διαφόρων δυνάμεων τοῦ ἔθνους ὥστε νὰ καταστή δυνατὴ ἡ βελτίωσις τῶν συνθηκῶν ζωῆς αὐτοῦ, ἀφοῦ ἡ ἀγροτικὴ οἰκονομία ἀποτελεῖ τὸν κορμὸν τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας.

Ἐν συνεχείᾳ ἀπευθύνεται μῆνυμα αἰσιοδοξίας καὶ πίστεως τοῦ κόσμου διὰ τὸ μέλλον τῆς Χώρας, δοθέντος ὅτι αὐτὴ ἐγκλείει τεραστίαις πηγὰς καὶ δυνάμεις πλοῦτος, ὥστε νὰ ἐπαυξήσῃ τὸ ἔθνικόν της εἰσόδημα καὶ πέραν τοῦ τριπλασίου. Ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο νὰ ἐγκαταλειφθῶσι παλαιαὶ μέθοδοι καὶ συστήματα καὶ νὰ προσαρμολοθῇ ὁ οἰκονομικὸς μας μηχανισμὸς πρὸς τὰς σύγχρονους προόδους τῆς ἐπιστήμης καὶ τεχνικῆς. Καταδικάζονται ἀντιθέτως ὅλα αἱ κατὰ καιροὺς διατυπωθεῖσαι ἀπόψεις ὅτι ἡ χώρα μας εἶναι καὶ θὰ παρμενίει πτωχὴ καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ λύσις τοῦ δημογραφικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ προβλήματος εὐρίσκειται εἰς τὴν μετανάστευσιν 2.000.000 Ἑλλήνων.

Ἐν συνεχείᾳ ἀπευθύνεται μῆνυμα αἰσιοδοξίας καὶ πίστεως τοῦ κόσμου διὰ τὸ μέλλον τῆς Χώρας, δοθέντος ὅτι αὐτὴ ἐγκλείει τεραστίαις πηγὰς καὶ δυνάμεις πλοῦτος, ὥστε νὰ ἐπαυξήσῃ τὸ ἔθνικόν της εἰσόδημα καὶ πέραν τοῦ τριπλασίου. Ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο νὰ ἐγκαταλειφθῶσι παλαιαὶ μέθοδοι καὶ συστήματα καὶ νὰ προσαρμολοθῇ ὁ οἰκονομικὸς μας μηχανισμὸς πρὸς τὰς σύγχρονους προόδους τῆς ἐπιστήμης καὶ τεχνικῆς. Καταδικάζονται ἀντιθέτως ὅλα αἱ κατὰ καιροὺς διατυπωθεῖσαι ἀπόψεις ὅτι ἡ χώρα μας εἶναι καὶ θὰ παρμενίει πτωχὴ καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ λύσις τοῦ δημογραφικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ προβλήματος εὐρίσκειται εἰς τὴν μετανάστευσιν 2.000.000 Ἑλλήνων.

σιῶν τῶν καὶ ζ. ἀντιμετώπισιν τῶν γενικῶν καὶ ἐιδικῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα συνδέονται μὲ τὰ διάφορα γεωργικὰ προϊόντα.

Τὸ ψήφισμα ἐπιλαμβάνεται ἰδιαιτέρως τοῦ θέματος τῆς ὀρεινῆς οἰκονομίας τῆς Χώρας καὶ τάσσεται ἐναντίον τῆς ἐπικρατοῦσης ἐσφαλμένης ἀντιλήψεως ὅτι ἡ ὀρεινὴ περιοχὴ στερεῖται παραγωγικοῦ ἐνδιαφέροντος. Ὁλως ἀντιθέτως δέον οἱ ὀρεινοὶ πληθυσμοὶ νὰ ἐνισχυθῶν διότι λόγοι ἐθνικοί, οἰκονομικοὶ καὶ βιολογικοὶ ἐπιβάλλουν τὴν παραγωγικὴν ἀπασχόλησιν καὶ συγκράτησιν τῶν πληθυσμῶν αὐτῶν εἰς τὰς ἐστίαις τῶν, διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ἐιδικῆς οἰκονομικῆς μεταχειρίσεως αὐτῶν.

Τὸ ψήφισμα τοῦ Συνεδρίου ἐπιλαμβάνεται ὡσαύτως καὶ τοῦ θέματος τῆς ἐκβιομηχανίσεως τῆς Χώρας καὶ ζητεῖ ὅπως υἱοθετηθῇ ὡς ἐπίσημος πολιτικὴ τοῦ Κράτους ἡ ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν γεωργικὴν ἀνάπτυξιν ἐκβιομηχανίσις τῆς Χώρας. Ἡ βιομηχανία ἔχει τὴν δυνατότητα ἀπορροφῆσεως τοῦ πλεονάζοντος πληθυσμοῦ, ἡ δὲ ἰσοροπημένη ἀνάπτυξις τῆς γεωργίας καὶ βιομηχανίας ἐξασφαλίζει σταθερὸν ρυθμὸν οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν δὲ τῶν σχετικῶν προβλημάτων ἀνάγκη εἶναι ὅπως συσταθῇ συμβούλιον προγραμματισμοῦ ἐκβιομηχανίσεως τῆς Χώρας καθὼς καὶ ἰνστιτοῦτον βιομηχανίας.

Περαιτέρω τὸ ψήφισμα διαπιστώνει, ὅτι ὁ βαθμὸς ἀναπτύξεως καὶ ἡ μορφή ὁργανώσεως τῶν συγκοινωνιῶν, μεταφορῶν καὶ διαθεσίμων δὲν ἐξυπηρετοῦν ἐπαρκῶς τὴν παραγωγὴν καὶ κατανάωσιν καὶ διὰ τοῦτο ζητεῖ ὅπως ἡ ἐν γένει συγκοινωνιακὴ πολιτικὴ θεμελιωθῇ ἐπὶ τοιαύτης βάσεως, ὥστε, πέραν τῆς ἐξυπηρετήσεως τῆς ἐθνικῆς ἀσφαλείας καὶ τοῦ τουρισμοῦ, νὰ ἐξυπηρετοῦνται παραλλήλως καὶ ἀποτελεσματικῶς αἱ παραγωγικαί, οἰκονομικαὶ καὶ κοινωνικαὶ ἀνάγκαι τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τῶν χωριῶν.

Διὰ τὸ ζήτημα τοῦ οἰκισμοῦ διαπιστώνει, ὅτι ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν παρατηρούμενον μεταπολεμικὸν οἰκοδομικὸν ἔργασμὸν εἰς τὰ ἀστικά κέντρα, ἡ ὑπαίθρος εὐρίσκειται εἰς πρωτόγονον οἰκιστικὴν κατάστασιν, εἰς πολλὰς δὲ περιοχὰς αἱ ἐκ τῶν πολέμων καὶ σεισμῶν καταστροφαὶ δὲν ἔχουν ἀκόμα ἀποκατασταθῇ καὶ ζητεῖ τὴν ἐφαρμογὴν οἰκιστικῆς πολιτικῆς διὰ τὴν ὑπαίθρον στηρίχουμένης ἐπὶ σύγχρονων χωρονομικῶν κριτηρίων καὶ τὴν ἐκδήλωσιν πρακτικοῦ ἐνδιαφέροντος διὰ τὴν ἐπάκριαν καὶ καταλληλότητα τῆς ἀγροτικῆς κατοικίας καὶ τῶν παραρτημάτων τῆς.

Ἐν συνεχείᾳ διαπιστώνει ὅτι διὰ τὴν ἐπέκτασιν, προστασίαν καὶ πλή-

ρη αξιοποίησιν του παραγωγικού χώρου, άσφρασιτικόν ρόλον θα διαδραματίσῃ ἡ ἐκτέλεσις καὶ συμπλήρωσις τῶν ἐνεργειακῶν καὶ ἐγγειοδελτιωτικῶν ἔργων καὶ ἰδίως τῶν ἀρδευτικῶν, τὰ ἑποῖα θὰ συμβάλουν εἰς τὴν αὐξήσιν τοῦ ὄγκου καὶ τῆς ποικιλίας τῆς ἀγροαστικῆς παραγωγῆς, τὴν αὐξήσιν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος καὶ τὴν πλήρη ἀπασχόλησιν τοῦ ὑποαπασχολομένου ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ καὶ ζητεῖ τὴν ἄμεσον καὶ οὐσιαστικὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ ζητήματος ἐκ μέρους τοῦ Κράτους.

Διὰ τὸ ζήτημα τοῦ ἐποικισμοῦ ἐπισημαίνει τὴν ἀνάγκην ὁλοκληρώσεως τῆς ἀγροτικῆς μεταρρυθμίσεως πρὸς παραχώρησιν ἀπάσης τῆς διαθεσίμου παραγωγικῆς γῆς εἰς τοὺς ἀκτήμονας μικροκληρούς, συντάξεως πλήρους κτηματολογίου τῆς χώρας καὶ ἀντιμετώπισεως τοῦ προβλήματος τοῦ πολυτεμαχισμοῦ τῆς ἰδιοκτησίας.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ὑφισταμένης βιομηχανίας διαπιστώνει τὴν ἀνπαρξίαν ὠρισμένων ἀπαραιτητῶν βασικῶν βιομηχανιῶν, ἀνεπάρκειαν καὶ τεχνικὴν καθυστέρησιν τῶν κλάδων μεταποιήσεως καὶ συντηρήσεως τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων, ὡς καὶ τῶν ὑπολοίπων βιομηχανικῶν κλάδων, παρὰ τὴν προνομιακὴν μεταχείρισιν τῆς βιομηχανίας ἐναντι τῆς γεωργίας, πέραν δὲ τῶν μέτρων ἀναδιοργανώσεως, ἐξυγιάνσεως καὶ ἀποκεντρώσεως τῶν ὑφισταμένων βιομηχανιῶν προτείνει τὴν ἐπισημαστικῶν βάσεων δημιουργίαν καὶ εἰς θέτησιν τῶν βασικῶν βιομηχανιῶν λιτῶν ἀγροτικῶν παραγωγικῶν χώρων τοπασμάτων, γεωργικῶν φαρμάκων, μηχανημάτων, σακχάρους, χάρτου κλπ., καθὼς καὶ τῶν βιομηχανικῶν αξιοποιήσεως τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς.

Η ΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΣΙΣ

Περαιτέρω τονίζεται ἡ ἀνάγκη πλήρους μηχανοποιήσεως τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς διὰ τοῦ καθορισμοῦ τῶν καταλληλοτέρων τύπων μηχανημάτων κατὰ παραγωγικὸν τοπίον, τῆς συμπληρώσεως καὶ ἐκσυγχρονισμοῦ τοῦ ὑφισταμένου μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ δι' ἐκτετάσεως τῆς μηχανοποιήσεως εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς παραγωγῆς.

Ἐπὶ τῆς καταπολεμήσεως τῶν φυτονόσων διαπιστώνει τὸ τρομακτικὸν μέγεθος τῶν κατ' ἔτος προκαλουμένων ζημιῶν εἰς τὴν παραγωγὴν ἀπὸ φυτονόσους καὶ ἐχθροὺς αὐτῆς, τὴν ἀνεπάρκειαν τῆς φυτοπαθολογικῆς ὁργανώσεως καὶ τοὺς κινδύνους διὰ τὴν υγείαν τοῦ ἀγρότου καὶ τοῦ καταναλωτοῦ ἐκ τῆς ἀλογίστου εἰσαγωγῆς καὶ χρήσεως τοῦ πλήθους τῶν νέων φυτοφαρμάκων καὶ προτείνει τὴν λήψιν ὅλων τῶν μέτρων διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν προστασίαν τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς υγείας τοῦ πληθυσμοῦ.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς χρηματοδοτήσεως τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας, διαπιστοῦται ἡ πλήρης ἀνεπάρκεια κεφαλαίων διὰ τὰς ἐπενδύσεις καὶ τὴν πιστωτικὴν ἐνίσχυσιν ταύτης, ἥτις καθίσταται ἐτι περισσότερο χαρακτηριστικὴ ἐκ τῆς διακριτικῆς μεταχειρίσεως τῆς βιομηχανίας, τοῦ ἐμπορίου, τοῦ

οἰκισμοῦ, τῶν αὐτοκινήτων κλπ. μολογόντι οἱ κλάδοι οὗτοι ἔχουν καὶ εὐχέρειαν οὐτοχρηματοδοτήσεως. Ἡ ἀνεπαρκὴς ἀπὸ χρηματοδότησεως ἐμποδίζει τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας καὶ καθιστᾷ ἀνέφικτον τὴν ἐφαρμογὴν προγράμματος γεωργικῆς ἀνασυγκροτήσεως καὶ ἀναπτύξεως τῆς Χώρας. Διὰ τὴν ὀρθὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ ζητήματος ἐπιβάλλεται ἡ δι' ὅλων τῶν μέσων αὐξητικῶν τῶν ἀπαιτουμένων κεφαλαίων δι' ἐπενδύσεις καὶ πιστωτικὴν ἐνίσχυσιν τῆς οἰκονομίας καὶ ἡ κατανομή τούτων μεταξὺ τῶν διαφόρων κλάδων τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐθνικῆς, οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς σημασίας τούτων. Ἰδιαιτέρως ἐπιβάλλεται ἡ αὐξήσιν τῶν διαθεσίμων τῆς ΑΤΕ καὶ ἡ ἀλλαγὴ τῆς πιστωτικῆς πολιτικῆς ταύτης, διὰ νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ἐπαρκὴς, ἐγκαιρὸς καὶ μικρότερος ἐνίσχυσις τῶν παραγωγῶν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐμπόριον διαπιστώνεται, ὅτι ὑπὸ τὸ ὑπάρχον καθεστῶς ἐμπορικῆς καὶ ἀγορονομικῆς πολιτικῆς, οἱ ὄροι τῶν συναλλαγῶν τῶν ἀγροτῶν μετὰ τρίτων εἶναι λίαν δυσμενεῖς δι' οὐτούς, ὡς ἐκ τῶν χαμηλῶν τιμῶν τὰς ὁποίας ἀπολαμβάνουν πωλοῦντες τὰ προϊόντα τῶν καὶ ὡς ἐκ σοβαρῶν δυσχερειῶν τὰς ὁποίας συναντοῦν δι' αὐτὴν τὴν πώλησιν. Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ ζητήματος ἐπιβάλλεται ἡ καθιέρωσις ἐξωτερικῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς ἐπὶ τῇ βάσει καθαρῶς ἐμπορικῶν κριτηρίων, ὁ αὐστηρὸς ἔλεγχος τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐμπορίου, ἡ ἐφαρμογὴ ὀρθῆς ἀγορονομικῆς πολιτικῆς, ἡ ἴδρυσις κεντρικῶν ἀγορῶν καὶ κέντρων τυποποιήσεως καὶ συσκευασίας, ἡ ἐνίσχυσις κυρίως τῶν συνεταιριστικῶν Ὄργανώσεων διὰ τὴν ἀποφασιστικὴν συμμετοχὴν τῶν εἰς τὴν διακίνησιν καὶ ἐμπορείαν τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων.

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Ἐπιλαμβάνομένου εἶτα τοῦ σοβαροῦ θέματος τῆς προστασίας τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς καὶ τοῦ ἀγροτικοῦ εἰσοδήματος διαπιστώνει ὅτι ἡ μεταπολεμικὴ αὐξήσιν τοῦ ποσοστοῦ τῶν μειώσεων καὶ ἐπιβαρύνσεων τοῦ ἀγροτικοῦ εἰσοδήματος εἰς τὸ στάδιον τῆς διαμερσίσεώς του, ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως πραγματικῆς καὶ ἀποτελεσματικῆς προστασίας τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων, συντελεῖ ὥστε τελικῶς τὸ ἀγροτικὸν εἰσόδημα νὰ ἴσταιται εἰς ἐπίπεδα χαμηλότερα τῶν προπολεμικῶν παρὰ τὴν σημειωθείσαν αὐξήσιν εἰς τὸν ὄγκον τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς. Διὰ τοῦτο ἐπιβάλλεται νὰ καθορίζονται τιμαὶ ἀσφαλείας τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων μὲ οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ κριτήρια καὶ νὰ καλύπτεται δι' αὐτῶν τὸ κόστος παραγωγῆς καὶ ἡ σημειουμένη οὐξήσιν τοῦ τιμαριθμοῦ. Νὰ κατοχυροῦνται αἱ τιμαὶ αὐταὶ δι' ἐγκαίρων καὶ ἀποτελεσματικῶν μέτρων, ὡς εἶναι ἡ συγκέντρωσις ὅλων τῶν πλεονασμάτων ἡ ἐπαρκὴς χρηματοδότησις ταύτης, ὁ αὐστηρὸς ἔλεγχος τῶν ἐμπορικῶν κερδῶν κλπ., καὶ κυρίως ν' ἀναγγέλλονται τὰ σχετικὰ μέτρα προστα-

σίας πρὸ τῆς ἐνάφξεως τῶν καλλιεργειῶν.

Ἐξ ἄλλου διαπιστώνεται, ὅτι ἡ ἐκ τῆς ἀκολουθουμένης φορολογικῆς καὶ δασμολογικῆς πολιτικῆς ἐπιβαρύνσεις τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων καὶ τοῦ ἀγροτικοῦ εἰσοδήματος εἶναι σημαντικὴ καὶ δι' αὐτὸ προτείνεται, ὅπως τροποποιηθῇ αὕτη καὶ κυρίως ν' ἀντιστραφῇ ἡ μεταξὺ ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων σημερινῆ ἀναλογίαν, νὰ καταργηθῶν ὅλοι οἱ ὑπὲρ τρίτων φόροι, εἰσφοραὶ καὶ ἐπιβαρύνσεις τοῦ ἐπιβαρύνοντος ἀγρότου καὶ νὰ καθιερωθῇ ἡ ἄμεσος μόνον φορολογία τῶν ἀγροτῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πραγματικοῦ καθαροῦ γεωργικοῦ εἰσοδήματος.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν γεωργικῶν ἀσφαλειῶν, τὸ ψήφισμα τονίζει τὴν ἀπαράδεκτον κατάστασιν ἀπαθλιώσεως καὶ ἀπογυμνώσεως τῶν παραγωγῶν, μεθ' ἐκείνην καταστροφὴν τῆς παραγωγῆς τῶν ἐκ θεομηνιῶν καὶ λοιπῶν κινδύνων καὶ προτείνει τὴν δημιουργίαν κεντρικῆς συνεταιριστικῆς Ὄργανώσεως γεωργικῶν ἀσφαλειῶν καὶ τὴν καθιέρωσιν τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως ἐπὶ ὅλων τῶν κλάδων τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς.

Ἐπὶ τῆς ὁργανώσεως τοῦ ὑπουργείου Γεωργίας καὶ τῆς ΑΤΕ, τὸ ψήφισμα εἰς τὰς διαπιστώσεις του τονίζει ὅτι εὐδεμία πρόδοξος εἰς τὴν ἀγροτικὴν οἰκονομίαν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ ἂν ἐν ὀργανωθῇ ἐπὶ ἐπιτελικῆς βάσεως τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας διὰ τὴν μελέτην, ἔρευναν καὶ προγραμματισμὸν τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας, ἐνῶ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος θὰ εἶναι ἀρμόδια τὰ Διαμερίσματα καὶ αἱ περιφερειακὰ Ὑπηρεσίαι τῆς ὑπαίθρου. Προτείνεται δὲ ἡ ἀνάλογος συγκρότησις τῶν Ὑπηρεσιῶν, ἡ ὑπαγωγή εἰς διάφορα Ὑπουργεῖα, καὶ ἡ δημιουργία μιᾶς ὁλοκληρωμένης Ὑπηρεσίας παραγωγικῶν ἔργων καὶ τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν, αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν τοὺς ἀγρότας καὶ τὴν ἀγροτικὴν οἰκονομίαν.

Διὰ τὴν ΑΤΕ διαπιστοῦται τὸ συγκεντρωτικὸν σύστημα καὶ ἡ τρομακτικὴ νοοτροπία, ἡ ὁποία διέπει τὸ Ἴδρυμα τοῦτο, ἡ διαχάραξις τῆς πιστωτικῆς πολιτικῆς ἐρήμην τῆς ἀγροτικῆς τάξεως, καταλήγει δὲ τὸ ψήφισμα ὅτι θὰ πρέπει καὶ ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα νὰ διαρθρωθῇ καταλλήλως καὶ νὰ πλαισιωθῇ τὸσον εἰς τὸ κέντρο ὅσον καὶ εἰς τὰ Διαμερίσματα, τοὺς Νομούς, τὰς Ἐπαρχίας καὶ τὴν Κοινότητα μὲ ὀρμόδια συμβούλιον εἰς τὰ ὁποῖα θὰ συμμετέχουν ἀντιπρόσωποι τοῦ Κράτους καὶ τῶν συνεταιριστικῶν Ὄργανώσεων.

Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Τὸ ψήφισμα διαπιστώνει προσέτι τὴν ἀνεπάρκειαν ἀγροτικῆς ἀσφαλείας εἰς τὴν ὑπαίθρου καὶ προτείνει τὴν ἐπανεφορὰν τῆς Ἀγροφυλακῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας, τὴν καθιέρωσιν τοῦ θεσμοῦ τῆς ὑποχρεωτικῆς διατησίης διὰ τὸν ἐλάχιστον ἀγροτικὸν ἀδικήματα καὶ τὴν ἀνάμειψιν τῆς ἐπαγγελματικῆς στάθμης τῶν ὀργάνων τῆς Ἀγροφυλακῆς δι' εἰδικῆς ἐκπαίδευσσεως.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν συνεταιρισμῶν

καί τῆς συνεταιριστικῆς νομοθεσίας, τὴν συνταγματικὴν κατοχύρωσιν (ἄρ- εῖς τὸ ψήφισμα διαπιστοῦται ὅτι παρὰ θρον 109 τοῦ Συντάγματος) τοῦ θε- σμοῦ τοῦ συνεργατισμοῦ, οἱ ἀγροτικοὶ συνεταιρισμοὶ μὲ τὴν ἰσχύουσαν νομο- θεσίαν, ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς δῆθεν ἀ- ναπτύξεως των, ἐργάζονται εἰς περι- βάλλον οὐχὶ φιλοσυνεταιριστικὸν καὶ δὲν δύνανται νὰ λειτουργήσουν ὡς ἐ- λεύθερα ὄργανα αὐτοδιοικήσεως, αὐτ- εῦθνης καὶ αὐτοελέγχου καὶ τὸ ψήφι- σμα καταλήγει εἰς τὴν πρότασιν τῆς πλήρους ἀναθεωρήσεως τῆς συνεταιρι- στικῆς νομοθεσίας καὶ τῆς κωδικοποιή- σεως ταύτης, ὥστε τοῦ λοιποῦ οἱ συνε- ταιρισμοὶ νὰ δύνανται νὰ λειτουργή- σουν ἀνεμπόδιστως καὶ νὰ ἐκπληρώ- νουν τὸν προορισμὸν καὶ τὸν ρόλον των διὰ τὴν οικονομικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ πλέ- ον ἐνδεοῦς τμήματος τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, τὸ ὅποιον ἀποτελοῦν οἱ ἀγροτι- κοὶ πληθυσμοί.

Ἐπὶ τῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ ἀπο- κεντρώσεως, εἰς τὸ ψήφισμα διαπιστοῦ- ται ὅτι τὸ ὑφιστάμενον ἐν τῇ Χώρα μας διοικητικὸν σύστημα ἐμποδίζει τὴν ἀ- νάπτυξιν τῆς οικονομίας τῆς Χώρας, εἰδικώτερον δὲ διὰ τοὺς ἀγρότας συνε- πάγεται δαπάνας καὶ ἀπώλειαν χρό- νου διὰ νὰ ἔλθουν εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸν κρατικὸν μηχανισμόν, ἐνῶ ἐξ ἄλλου ὁ παρατηρούμενος συγκεντρωτισμὸς δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν προ- βλημάτων τῆς υπαίθρου καὶ τῆς ἀγρο- τικῆς οικονομίας καὶ προτείνει ὅπως ἡ διοικητικὴ διαίρεσις τῆς Χώρας ἀκολου- θήσῃ τὴν διαίρεσιν τῶν χωρονομικῶν διαμερισμάτων διοικουμένων ὑπὸ Ἰ- πουργῶν, Γενικῶν Διοικητῶν μὲ ἠῤῥημέ- νας δικαιοδοσίας καὶ πλαισιουμένων ὑ- πὸ συμβουλίων. Ἐξ ἄλλου ἡ αὐτοδι- κίσεις θὰ πρέπη νὰ ἀποκτήσῃ τὴν δέ- ρυσαν ἐλευθερίαν καὶ εὐθύνην τὴν ὁ- ποίαν ἡ κειμένη νομοθεσία δὲν εὐνοεῖ καὶ παρεμποδίζει.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς παιδείας ἡ βα- σικὴ διαπίστωσις ἡ ὁποία γίνεται εἰς τὸ ψήφισμα εἶναι ὅτι αὕτη εἶναι οὐσι- αστικῶς ἀποκεκομμένη τῆς ἀγροτικῆς οικονομίας, τὴν ὁποίαν ὄχι μόνον δὲν ἐξυπηρετεῖ διὰ τῆς ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως τοῦ ἀγρότου, ἀλλὰ συντεί- νει εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἡμιμοθείας καὶ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀσυφιλίας καὶ τῆς θεσισθρίας. Πρὸς ἀντιμετώπι- σιν δὲ τῆς καταστάσεως ταύτης προ- τείνεται ἡ ἴδρυσις διταξίων ἐπιμορφω- τικῶν σχολείων, ἐν συνεχείᾳ τῆς στοι- χειώδους ἐκπαιδεύσεως καὶ ἡ δημιουργία ἐνὸς τριετοῦς κύκλου μέσης ἐκπαι- δεύσεως διὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν μόρ- φωσιν ἀγροτῶν καὶ τεχνιτῶν.

Ἐν συνεχείᾳ εἰς τὸ ψήφισμα ἀνο- ερέται ὁ σοβαρὸς ρόλος τὸν ὅποιον δύνανται νὰ διαδραματίσουν εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν τῆς υπαίθρου ὁ Κλήρος καὶ προτείνονται μέτρα διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεώς του διὰ νὰ καταστή δυνατὴ ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ ρό- λου αὐτοῦ.

Ἀναφερόμενον κατόπιν εἰς τὴν κατὰ- στασιν εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκειται σή- μερον ἡ ἀγρότις, τὸ ψήφισμα διαλαμ- βάνει σειρὰν μέτρων βελτιώσεως τῆς θέσεως ταύτης εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΣΑΣ

ΟΙ ΣΤΑΥΛΟΙ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ

Ἐπὶ τοῦ ἙΜΜ. ΑΝΑΣΤΗ

Ἰώρα τὸν χειμῶνα ἐπιβάλλεται νᾶναι ζεστὸ τὸ κοτέτσι στὶς κότες γιὰ νὰ γεννοῦν περισσότερα αὐγά. Ἄλλὰ πού θὰ τὸ βροῦν οἱ κακόμοι- ρες οἱ κότες πού πολλές φορὲς καὶ αὐτὸ τὸ ἀπλὸ κοτέτσι δὲν ἔχουν καὶ κοιμοῦνται πάνω στὰ δένδρα χειμῶ- να καλοκαίρι; Πολλὲς νοικοκυρὲς στὰ χωριά ἔχουν τὸ κοτέτσι κάτω ἀ- πὸ τὸ φοῦρνο, ὁ ὁποῖος ἅμα καίει δίνει καὶ τὴ ζεστασιά στὶς κότες, ὅ- ταν εἶναι κρύο. Τὸ αὐγὸ ὅπως ξέ- ρετε εἶναι ἡ τροφή τῶν μικρῶν παι- διῶν καὶ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ στὸ σπι- τι. Εἶναι ἐπὶ πλέον ἀνταλάκτικὸ νό- μισμα. Χρειάζονται σπύρτα, κλω- στές, τσιγάρα, κάποτε καὶ καραμέλ- λες. Μὲ τὸ αὐγὸ προμηθεύονται ὅλα αὐτὰ στὰ χέρια. Εἶναι ἡ πρόχειρη τροφή γιὰ τοὺς μουσαφιρούς. Πρέ- πει λοιπὸν νὰ ὑπάρχῃ ὅπωςδὴποτε.

Ἐνας καὶ μόνος τρόπος μᾶς προσ- φέρεται, ὅταν δὲν ἐννοεῖ ὁ γεωργὸς νὰ φτιάξῃ κοτέτσι τῆς προκοπῆς: νὰ μάθῃ τὰ φυσικὰ τῆς κότας, γιὰ νὰ τῆς ἀποσπᾶσιν τὰ αὐγά. Ἄντι νὰ τὴν ἀφίρῃ νὰ τριγυρᾷ μέσα στὶς λίωπες καὶ στοὺς δρόμους καὶ νὰ βροῖσῃ μόνῃ τὴν τροφή της, καλὰ θὰ κάνῃ νὰ τῆς ἐπιτρέψῃ νὰ χώνε- ται μέσα στὸ στάβλο. Εὐτυχῶς ὑπάρ- χει στάβλος γιὰ ζῶα. Ἐκεῖ μέσα ὑ- πάρχουν πολλὰ πράγματα ἀπὸ κεί- να πού θέλει γιὰ νὰ γεννήσῃ περι- σσότερα αὐγά. Ὁ στάβλος εἶναι πρό- θιμος νὰ τῆς προσφέρει ἀφιλοκερδῶς ὅτι τοῦ ζητηθῇ. Ἐπάρχει πρῶτον ἡ γλυκιὰ θερμοκρασία τῶν ζῶων, ἡ ὁ- ποία ὅλο τὸ εἰκοσιτετράωρο εἶναι σταθερὴ. Γιὰ νὰ γεννήσῃ ἡ κότα τὸν χειμῶνα ἔχει ἀνάγκη θερμοκρασίας Ἄλλὰ δὲν συμβιβάζεται μόνον μὲ τὴν θερμοκρασία. Ἔχει καὶ ἄλλες ἀπαι- τίσεις. Θέλει καὶ ζεστὸ σιτηρέσιο. Αὐτὸ ἡ νοικοκυρὰ, οὔτε τῆς τὸ προσ- φέρεται, οὔτε ἄλλωστε καὶ θέλη μπορεῖ, γιὰτὶ ἔχει ἄλλες πιὸ ἐπείγουσες δου- λίες. Λίγα πίτουρα ζυμωμένα μὲ ζε- στὸ νερὸ, λίγη πομπότα, εἶναι ὅ,τι

πρέπει γιὰ νὰ γεννᾷ κανονικὰ ἡ κότα τὸν χειμῶνα. Ὁ στάβλος λοιπὸν, ἀντὶ τῆς νοικοκυρᾶς, προσφέρει στὴν κό- τα αὐτὰ πού θέλει. Προσφέρει τίς ζεστὲς κοπριὲς τίς ὁποῖες σκα- λίζει ἡ κότα μὲ μεγάλη τῆς εὐ- χαρίστησι. Προσφέρει ὅμως καὶ κάτι ἄλλο, ἀνακατεμένο στὶς κο- πριὲς πού ἀχνίζουν. Μερικὰ σπορά-κια κριθαριοῦ ἢ βρώμης, πού εἶναι ἀμόνιμετα καὶ βγῆκαν ἀκέραια. Αὐ- τὰ λοιπὸν τὰ ζεστά σποράκια, τὰ εὐκυλογώνευτα εἶναι ὅ,τι πρέπει γιὰ νὰ γεννήσῃ ἡ κότα ὅμως μόνον ἓνα αὐγὸ, ἀλλὰ πολλὰ αὐγά. Ἐκτὸς ὅμως αὐτοῦ, ἡ κοπριά τῶν ζῶων, δὲν εἶναι ἓνα ἄχρηστο ὑπόλοιπο τοῦ ἐντερικοῦ σωληνοῦ. Ἡ ἀνάλυ- σις ἀπέδειξεν, ὅτι ὑπάρχουν πάρα- πολλὰ θρεπτικὰ στοιχεῖα καὶ βιτα- μίνες. Πειράματα πού ἔγιναν στὰς Ἰνδίας μὲ σκέτη, ἀλλὰ ξερὴ κο- πριά, μὲ τὴν ὁποία ἐτάγισαν κότες, ἀπέδειξαν ὅτι εἶναι πρῶτης τάξεως τροφή καὶ ἱκανὴ μάλιστα νὰ δώσῃ καὶ ἀρκετὰ ἀνὰ. Ὡστε ἡ κότα ἀ- ναπληρώνει μέσα στὸ στάβλο, ὅσα ποθεῖ, θερμοκρασία, θρεπτικὲς τρο- φές καὶ βιταμίνες. Ἐπάρχει ὅμως καὶ μιὰ ἄλλη γνώμη! Οἱ κότες δὲν περιορίζονται μόνο στὸ σκάλισμα τῆς κοπριᾶς. Παίονουν θάρρος καὶ γώ- νονται καὶ στὰ παγνιά καὶ δεκατί- ζουν καὶ ἀπὸ ἐκεῖ τοὺς σπόρους καὶ τοὺς σκαλίζουν καὶ τοὺς λερώνουν. Καὶ μιὰ ἄλλη ἀκόμη: Μελώνουν με- ταξὺ τους καὶ ξεμαλλιάζονται καὶ ἀφίρουν πούπουλα πού καταπίνουν τὰ ζῶα καὶ ὑποφέρουν. Εἶναι σω- στὰ αὐτὰ. Ἄλλὰ τί θέλετε νὰ κά- νουμε; Οὐδὲν καλὸν αἰμιγὲς κακοῦ. Ἄν φᾶνε καὶ λίγους σπόρους ἀπὸ τὸ παγνὶ δὲν χάθηκε ὁ κόσμος... Ὁ- σον ἀφορᾷ τὰ φτερά, ἐπέρασε πρὸ πολλοῦ ἡ φτεροόροια καὶ συνεπῶς εἶναι πολὺ ἐλάχιστα, ὅσα θὰ ἀφί- ρουν τὰ ξεμαλλιάσματα. Τὰ φτερά αὐτὰ ἄλλωστε οἱ κότες τὰ τρώνε, διότι τοὺς χρειάζονται γιὰ νὰ φτιά- ξουν ἄλλα φτερά καὶ τὸ τσῶφλι τοῦ αὐγοῦ!

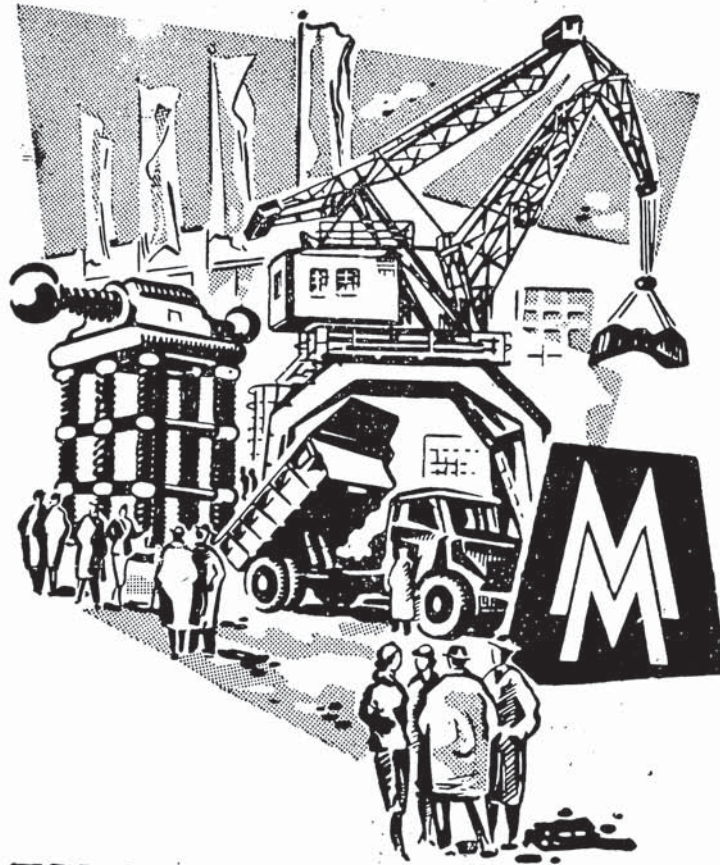
δοαστηριότῃτος καὶ ἀπασχολήσεως τῆς.

Ἀναλῶν ἀκολουθῶς τὴν κατάστα- σιν τῶν πληθυσμῶν μὲ ἀνεπαρκῆς εἰ- σόδημα, τὸ ψήφισμα, ἐπισημαίνει τὴν ἀνάγκην λήψεως εἰδικῶν μέτρων διὰ τὴν κατηγορίαν αὐτὴν τῶν πληθυσμῶν τῆς υπαίθρου.

Τέλος τὸ ψήφισμα ἐπιλαμβάνεται τοῦ σοβαροῦ θέματος τῶν Κοινωνικῶν

Ἀσφαλίσεων τῶν Ἀγροτῶν καὶ προ- τείνει τῆς ἡμερᾶς καὶ πραγματικὴν ἀν- τιμετώπισιν τοῦ ζητήματος αὐτοῦ ἐπὶ βάσει τοιαύτης ὥστε ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμοῦ νὰ συμπεριλάβῃ τὸ σύνολον τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς ἀσφαλίσεως καὶ προνοίας, ὡς συμβαίνει δι' ὅλας τὰς ἄλλας κοι- νωνικὰς ομάδας.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΛΕΙΨΙΑΣ ΜΕ ΤΕΧΝΙΚΗΝ ΕΚΘΕΣΙΝ

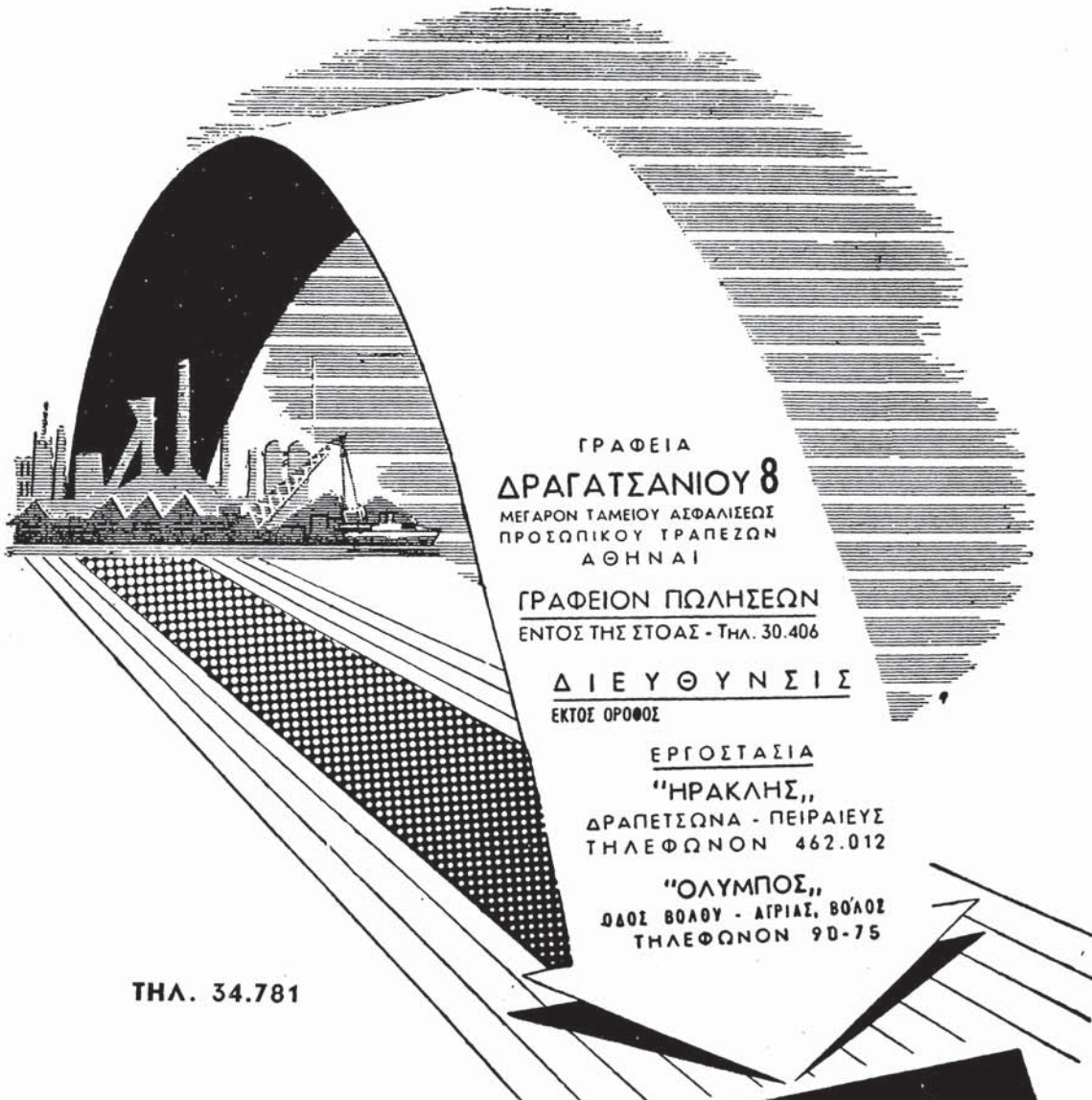
55 Διαφορετικοί Κλάδοι, 10.000 Έκδέται από
40 χώρες, σέ-χώρο 800.000 τ.μ., σέ 16 Κτίρια,
19 Ύποστέγους Αίδούσας και 17 Περίπτερα

**Έπισκεφθήτε την από 3-14
Μαρτίου 1957**

Πληροφοριαί, δηλώσεις συμμετοχής και Δελ-
τία συμμετοχής παρέχονται παρά τής έν Έλ-
λάδι Αντιπροσωπείας τής Έκδέσεως Λειψίας:
"Όργάνωσις Δημοσίων Σχέσεων - Διαφημί-
σεων **ΚΟΣΜΟΣ**," Κανάρη 9α - Τηλ. 610-344 -

ΔΕΛΤΙΑ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ, ΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΩΝ
ΚΑΙ ΕΚΠΩΣΕΙΣ επί τών εισιτηρίων παρέ-
χονται παρά του Γραφείου ταξιδίων ΙΛΙΟΝ
Πανεπιστημίου 10 Τηλέφωνα 26.376 - 24.339

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ 8
ΜΕΓΑΡΟΝ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΡΑΠΕΖΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ
ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΣΤΟΑΣ - Τηλ. 30.406

Δ Ι Ε Υ Θ Υ Ν Σ Ι Σ
ΕΚΤΟΣ ΟΡΘΟΥΣ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ
"ΗΡΑΚΛΗΣ,"
ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑ - ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 462.012

"ΟΛΥΜΠΟΣ,"
ΩΔΟΣ ΒΟΛΟΥ - ΑΓΡΙΑΣ, ΒΟΛΟΣ
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 90-75

ΤΗΛ. 34.781

**ΤΣΙΜΕΝΤΑ
ΗΡΑΚΛΗΣ
ΟΛΥΜΠΟΣ**

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΓΕΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ

